

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTCELT

MEI

H. T. VAN DAM :: JUBBEGA (Fr.)

Telefoon no. 103 — Giro no. 217250

Bijenpark. Magazijn van Impersartikelen

WIJ LEVEREN UIT VOORRAAD:

Simplexkasten met 2 broedkamers, ramen en buikjes	f 30.00
Simplexkasten met één broedkamer en honingkamer, ramen en buikjes	„ 27.50
Boogkorven, 12-raams, met ramen en ogen	„ 13.00
Boogkorven, zonder ramen enz.	„ 10.00
Ronde korven, grote maat, prima	„ 6.00
Opzetranden voor grote korven, 4 walen	„ 2.00
Zwermkiepsen, zeer mooi en groot	„ 5.00
Luneberger-model kort met huis en spon	„ 7.50
Jaagkorven, zeer groot	„ 7.00
Arstandbuikjes, per 100 stuks	„ 2.00
Zinken moerrooters, 40 x 40	„ 1.00
Vertind draad, per rol 100 gram	„ 0.75
Wiespoortje, om draad vast te zetten in kunstraat	„ 1.75
Bijenkap met gaasvizier	„ 2.50
Bijenkap met paardehaarvizier	„ 3.50
Bijensuijer met paardehaarvizier	„ 3.50
Kaasdoek per vierk. meter	„ 1.75
Paardenhaar vizier	„ 1.50
Blaasbaig beroker	„ 6.00
Gaatjes-tang	„ 3.00
Voederballons met bordje, 1 liter inhoud	„ 1.10
Bijenveger, prima paardehaar, groot model	„ 2.00
Korfmes met dwarsmes, prima	„ 1.50
Honingzeef met houten lijst	„ 2.00
Perskleed, groot 1 x 1.25 cm., prima	„ 10.00
Handkolbtoestel, zeer mooi	„ 24.00
Honingslingers voor 3 broedramen	„ 135.00
Handschoenen, splitleder, met mouwen, per paar	„ 6.00
Handschoenen, boxleder, met mouwen, per paar	„ 9.00
Bijendoeken voor ronde korven	„ 0.80
Stromatten met huls voor 10-raams kasten	„ 1.50
Hefboompe om raampjes te lichten	„ 1.00
Raampjes grijper	„ 1.75
Draaglijsten voor 10-raams kasten, p. paar	„ 0.30
Rood Carbolzuur, per flesje	„ 0.75
Honingbussen, inhoud 25 kg.	„ 2.25
Honingbussen, inhoud 5 kg.	„ 1.00
Honingbussen, inhoud 2½ kg.	„ 0.75
Honingflacons, inhoud 1 pond, met deksels (metaal), per 100 stuks	„ 15.00
Seperators voor Simplexkast	„ 4.50
Reisraam voor Simplexkast	„ 2.00
Kunstraat, zeer beperkt leverbaar, vrij, per kg.	„ 6.00
Werkloon zuivere was tot kunstraat, per kg. slechts	„ 1.00

Zend ons uw zuivere was en droge raat ter verwerking tot kunstraat. U ontvangt binnen enkele dagen de U toekomende kunstraat terug.

Enigst erkende Kunstraat-Fabrikant in de Noordelijke provincies.

Let op het juiste adres, dat voorkomt teleurstelling!

VRAAGT ONZE PRIJSCOURANT

H. T. VAN DAM :: JUBBEGA (Fr.)

AFDELING HANDEL VAN DE VERENIGING VOOR BIJENTEELT

BIJENHUIS — WAGENINGEN

Telefoon 2863, Postrekening 1171

AANBIEDING VAN KUNSTRAAT VOOR f 6.- PER K.G.

Deze aanbieding is beperkt!

Verwerking van zuivere was tot kunstraat à f 1.25 per kg.

Bij inzending van 5 kg. droge raatwas, leveren wij U 1 kg. kunstraat, dus met inbegrip van kosten voor zuivering en werkloon. Alle vrachten komen voor rekening van belanghebbende.

De voorraden artikelen zijn nog steeds beperkt. Op aanvraag zenden wij U een lijst van leverbare artikelen.

Vlechtriet is nog niet leverbaar. Zodra dit weer leverbaar is, volgt bericht in een advertentie in dit maandschrift.

Nieuwe en gebruikte korven leverbaar uit voorraad!

AANVULLING PRIJSLIJST

Zwermkistjes met 5 ramen	f 5.25
Koninginneteeltkastjes	„ 6.25
Alleijstrap, groot model	„ 5.00
Alleijstrap, klein model	„ 4.50
Verkleinblokken, breed 3 ramen	„ 2.50
Verkleinblokken, breed 2 ramen	„ 2.25
Scheidingsplankjes v. boogkorf	„ 1.00
Scheidingsplankjes v. kasten	„ 1.25

Verder nog in voorraad enkele honingslingers, prijs f 135.

BIJENHUIS - WAGENINGEN

BIJENSTAND „KLABOFIA“, VOORST

Uw adres voor verwerken van ruwe raat en zuivere was tot kunstraat. Voor ruwe raat 30 tot 50 % kunstraat terug. Verder: korven, kleedjes, ramen, berokers, handschoenen, enz. enz. Afstandblijks per 100 stuks f 1.90.

HONING

Raat-, Slinger-, Pers- en uitgebroken

Korfhoning, alsook droge Raatwas

kopen wij tegen de hoogste prijs. Vraagt Uw collega's welke ons steeds leverden naar hun bevindingen en U levert ons in het vervolg ook Uw honing.

Met Kunstraat staan wij U ook zeer gaarne ten dienste.

HONINGHANDEL „HOLLAND“ N.V.

Honingzemerij — Loosduinseweg no. 775 — 's-Gravenhage

KRAINER KONINGINNEN

Deze zomer beperkt aantal Krainer Koninginnen leverbaar. f 7.50 per stuk.

J. L. VAN HATTEM — A 771 — SLIEDRECHT

BIJENHOUDERS!

Voor uw Raatwas betalen wij U de hoogste waarde. Ook verwerken wij ze voor U tot kunstraat op zeer voordelige voorwaarden. — Tevens hebben wij een beperkt kwantum Kunstraat af te geven zonder inlevering van raat à f 6.00 per kilogram. — Steeds te koop Bijenvolken in korven en kasten op 5 of 6 ramen.

L. BAKKER - Bijenpark - HOOGEVEEN.

Offerte gevraagd in Imkersartikelen.

Erkende handel in Imkersbenodigdheden vraagt offerte, rechtstreeks van fabrikanten of importeurs. — Brieven onder letters K.H. Administratie van dit blad.

49e Jaargang
 Redacteur: Joh. A. Joustra
 Adres Redactie:
 J. v. d. Heydenstraat 35, Amersfoort
 Telefoon 6734

Commissie van Redactie: De heeren A. S. Planting, A. M. Ponten en A. Vink
 Adviseurs: De Rijksbijenteeltconsulenten.

Mei 1947

No. 5

Mr L. R. J. ridder van Rappard

10 JAAR
 VOORZITTER
 DER VERENIGING

Op 26 Mei zal het 10 jaar geleden zijn, dat de Algemene Vergadering Mr. L. R. J. Ridder van Rappard, destijds te Kerk-Avezaath, met overweldigende meerderheid tot Voorzitter van onze Vereniging koos.

Dat is een gelukwens waard en wij zijn er van overtuigd, dat wij namens alle leden spreken, indien we hierbij de hoop uitspreken, dat Mr. van Rappard tot in lengte van dagen dit mooie ambt mag blijven vervullen.

Zonder onze zo eminente Voorzitter is onze Vereniging nauwelijks denkbaar en in de loop van die tien jaren is hij zijn uitdrukkelijke verklaring (voorkomende in het Augustus-nummer '37), „dat hij zich in gene dele gerechtigd zou achten om als drager van dit ere-ambt te worden aangemerkt, indien hij zich niet bij voorbaat zou hebben voorgenomen om de zaak waaraan zo velen hun liefde hebben verpaid, met inzet zijner beste krachten te helpen schragen,” ten volle nagekomen.

Nu is onze Voorzitter 10 jaar ouder geworden en verricht hij nog met hetzelfde enthousiasme zijn werkzaamheden voor onze Vereniging en in die tien jaren heeft hij steeds blijk gegeven van zijn onwrikbare trouw aan de taak waarvoor hij in 1937 geroepen werd en welke hij met zoveel kennis van zaken zo verdienstelijk vervult.

Wij herdenken in dit jaar ons 50-jarig jubileum en daarbij het 10-jarig voorzitterschap van Mr. Ridder van Rappard; een dubbel jubileum dus.

De tijd welke Mr. van Rappard aan onze Vereniging verbonden geweest is, is niet gemakkelijk geweest. Vijf jaren oorlog liggen er tussen en vooral aan zijn beleid is het te danken, dat we ons 50-jarig jubileum kunnen vieren, ongeschonden en met trots.

Zeer vele moeilijkheden heeft hij moeten overwinnen en hij heeft dit gedaan met de flair, welke hem zo eigen is en waarvoor wij hem oprecht dankbaar moeten zijn.

Hij is een leider in de beste betekenis van dit woord en van deze gave profiteren niet alleen wij, doch de gehele Nederlandse bijenteelt.

Aan zijn vasthoudendheid is het te danken, dat eerlang een Instituut voor de Bijenteelt zal verrijzen, waarnaar zo hartelijk verlangd wordt; aan hem is het ook te wijten, dat onze Vereniging er na de oorlog zo kerngezoond en met hernieuwde moed bezielt, voorstaat.

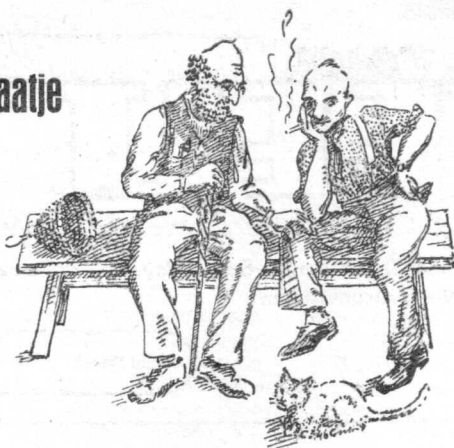
Sedert 1937 is het ledental der Vereniging met een 10.000 personen toegenomen en men mag in het algemeen gesproken de geest voortreffelijk noemen. Niet in het minst is daar ook de Jubilaris schuld aan.

Een tweetal Memorandums zagen van zijn hand het licht, n.l. in Mei 1941 „Organisatieproblemen van onze Vaderlandse Bijenteelt” en in 1946 „Bijenteelt en Bezetting”, twee boekjes, die het lezen alleszins waard zijn.

Mr. van Rappard, Voorzitter, wij wensen U van harte toe, dat het U gegeven mag zijn nog tal van jaren de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt te leiden met hetzelfde laaiende vuur waarmede U haar gedurende een tiental jaren geleid heeft.

Wij wensen U tevens toe, dat onder Uw geniale leiding de bijenteelt in ons land op een hoogte komt, waarop wij haar zo gaarne zien. Dat zal volhardende arbeid kosten, dat weten we, maar we weten ook, dat het onder Uwe leiding gelukken zal.

Met Uw 10-jarig jubileum onze hartelijke gelukwensen.
 Red.

Als het Meinummer Uw huis binnenvaalt, dan weten we waar we met onze bijen aan toe zijn. Er zijn vele volken gesneuveld en misschien nog meer zo in volk verminderd, dat misschien verenigen met andere volken in overweging genomen moest worden.

Mijn negen volken hebben de lange winter doorstaan ; 1 was darrenbroedig en zal dus geliquideerd moeten worden ; erg jammer, want het zat nog vrij goed in zijn volk. Op 23 Maart — toen ik ze inspecteerde — hadden enkele volken al drie ramen met gesloten broed ter grootte van een hand, wat open broed en wat eitjes, niet al te veel.

Er was in sommige ramen nog wat oud stuifmeel, maar één volk had totaal niets, zat erg rustig tussen de raten en vertikte het om uit te vliegen, ook toen ik het daartoe trachtte te dwingen door er wat lauw suikerwater over te sprenkelen. Er waren eitjes, doch deze waren een week later nog niet verder gevorderd, dan tot liggen op de celbodem en weer een week later waren ze verdwenen.

In huis stond een vaas met katjes waarvao ik het stuifmeel afschudde en dit het volk toediende. Direct waren er weer eitjes en 3 dagen later zelfs larfjes, zodat dit volk het wel zal redden, al komt het achteraan.

Gebrek aan stuifmeel gedurende de winter en vooral ook in het vroege voorjaar is een handicap voor een volk en daarom is het zo gelukkig, dat men dit hoe langer hoe meer gaat inzien, en volgens advertenties in ons blad stuifmeel in de handel wordt gebracht, zij het dan vermengd met Sojameel, dat indien van behoorlijke kwaliteit (eiwitrijk en vetarm) best als surrogaat kan dienen.

De winter duurde lang en al vlogen de bijen bij het zonnige weer druk in en uit, aanvankelijk kwam er nog weinig stuifmeel binnen, zodat zo'n gift best van pas komt.

Misschien zijn onze Imkers er nu voor goed van genezen, nonchalant met stuifmeel om te springen, waartegen wij al jaren en jaren gewaarschuwd hebben in woord en geschrift.

Velen van ons menen, dat suiker het voornaamste is en we zullen moeilijk kunnen ontkennen, dat het voor de bijen een levensbelang is, maar daarnaast is stuifmeel — zo mogelijk vers — niet minder nodig. Het voorjaar is de broedtijd en kan alleen benut worden, indien er voedsel en stuifmeel is. Aan water hebben we gelukkig geen gebrek.

Overigens stelt de lange winter ons nog voor meer problemen. We kwamen met het aantal volken nl. aardig op gang. Meer dan 10.000 bijenvolken werden in 1946 meer opgezet dan in 1945, doch thans zijn er heel wat van gesneuveld en raakten we weer achter. Moeten we nu ons aantal volken gaan uitbreiden of leggen we ons toe op honinggewin, waarmee we in 1946 ook al niet teveel zijn verweerd ? Eigenlijk kunnen hier alleen onze korfimmers ons helpen.

Indien het hun gelukt zeer tijdig hun volken op zwermhoogte te krijgen, dan kunnen zij vrij belangrijk

vermeerderen om toch nog op de heide een behoorlijk overschot te bemachtigen.

Er is echter een maar aan verbonden en dat is, bezitten ze wel een voldoende suikervoorraad om bij onverhoopt slecht weer na het zwermen de volken weer op kracht te brengen, de zwermen inclusief ? We kunnen nog steeds niet doen wat nodig is, zelfs niet wat wenselijk is en onze bijen willen alleen maar honing of suiker opnemen. Er moet dus suiker zijn, maar gezien de omstandigheden waarin we nog verkeren, zal aan het een noch het ander te komen zijn en we zitten dus hier met een probleem, dat we wel zouden aankunnen, mits maar voldoende suikervoorraad aanwezig is. De „goede oude” tijd is voorbij, dat elk behoorlijk Imker een suikerreserve op zolder had staan.

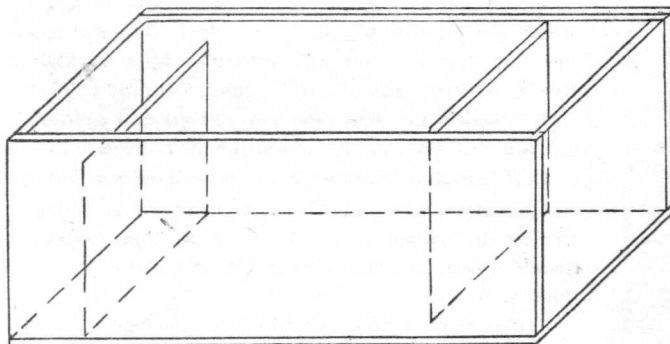
We gaan ons 50-jarig feest in Assen vieren, ver uit de buurt voor Zuiderlingen, maar we hopen toch, dat zij ons niet in de steek behoeven te laten en er wat op weten te vinden, dat zij ook van de partij kunnen zijn. Een 50-jarig feest waar slechts een gedeelte van onze Vereniging vertegenwoordigd is, heeft een wrange bijmaak, dus zal er iets op gevonden moeten worden om ook dit deel van onze Vereniging in de feestvreugde te laten delen.

En hoeveel volken zullen er van dit jaar op het fruit staan ? De maatregelen en afspraken zijn weer niet vroeg genoeg genomen. Men is bovendien bang geworden voor vergiftiging welke niet denkbeeldig is. Laten we dit jaar deze zaak eens ernstig in het oog houden.

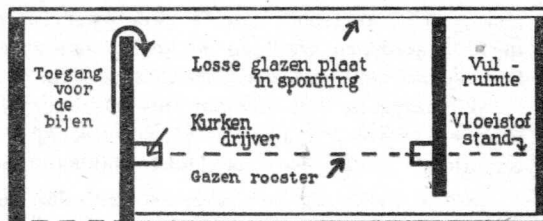
JOUSTRA.

EEN UITNEMEND VOEDERBAKJE

Herhaaldelijk, doch vooral in de laatste tijd, vraagt men mij naar het voederbakje van Joustra. Men wil het namaken en vraagt me naar werktekeningen. Zulke werktekeningen bezit ik niet, maar met toestemming van de uitgever plaats ik hier de tekening uit „Het Bijenboek”, welke wel voor handige knutselaars voldoende gegevens biedt om er een na te maken. Ze zijn ook in de handel verkrijgbaar en patent is er niet op.

Eén zeer handig voederbakje van hout of metaal voor kasten met bovenbehandeling; inhoud naar believen

Doorsnede Voederbakje

Men zal er echter voor dienen te zorgen, dat het bakje niet lekt, de doorgang bij de bodem niet te groot of te klein wordt gemaakt en terwijl het bakje moet worden afgedekt met een stuk vensterglas. Veel succes !

Red.

(Privé-Station).

Overzicht Januari 1947.

Januari 1947 zal een slechte herin-
nering voor ons nalaten. Deze win-
ter doet niet onder voor de strenge
en lange winters van 1940 en 1941.
We hebben van alles ons portie vol-
doende gehad; vorst in overvloed,
sneeuw, en gladheid om niet te ver-
geten en het is de vraag hoe onze
immen de winter zullen doorkomen.
Wat er van de volken terecht zal
moeten komen van die imkers die
de suiker te laat hebben ontvangen,
laat zich denken. Wie niet meer op
tijd heeft kunnen voeren, waardoor
de volken te weinig voedsel hebben,
zal wel met slachtoffers moeten re-
kenen. De schaatsenrijders hebben

dan ook wel hun hart kunnen op-
halen en voor de arrestade was er
ook veel gelegenheid om het sleden
te beoefenen.

Gelukkig hebben de bijen in de
tweede decade nog 5 dagen kunnen
vliegen, doch daarna begon de pret
van vorst en sneeuw weer. Door al
die koude hebben de volken veel
voedsel verbruikt; het verbruik der
eerste decade bedroeg 550 gr., de
tweede decade 300 gr. en de laatste
decade 400 gr., totaal dus 1.250 kg.
of circa 40 gr. per dag. Sinds de in-
wintering werd 4.300 kg. voedsel
verbruikt. In 1940, ook een strenge
winter, verbruikte het weegvolk in
Januari 850 gr. en in 1941 650 gr.
Het verbruik is dus in vergelijk met
1940 de helft meer en in vergelijk

met 1941 het dubbele.

Temperatuur: Hoogste thermo-
meterstand op de dag 10° C. op
15 Januari; laagste dagstand 5°
vorst op 7 Januari, de nachttempe-
raturen waren resp. 5° vorst op 9,
15 en 21 Januari en 14° onder nul op
7 en 29 Januari. Des nachts daalde
de thermometer 19 maal onder nul
en op de dag was dat 12 maal het
geval. Bewolking: Zon 5, bewolkt
16 en bedekt 10 dagen, totaal 31 da-
gen, waarvan 16 met neerslag,
waarvan 10 met regen, 4 met sneeuw
en 2 met mist, met totaal 37½ mm.
neerslag, tegen 52½ nomaal. Voch-
tigheid der lucht van 28 tot 95 %.
Barometerstand van 749 tot 773 mm.
Vliegdagen op 13, 15, 16, 17 en 19
Januari.

GEVAREN

bij het Electrisch inzetten van Kunstraten

In de bijenboeken van Schotman en Joustra vinden
wij voor het electrisch insmelten van kunstraat in de
broed- en honingkamerramen enige toestellen geprop-
geerd, die bij nadere beschouwing levensgevaarlijk kun-
nen zijn.

In het ene toestel maakt men gebruik van een glazen
bak, waarin als vloeistof zout water zit. In deze vloe-
stof staan twee geleiders. Het andere toestel is een
metalieke voorschakelweerstand, waarbij de weerstand-
draad is omgeven door isolatiemateriaal, 't welk bestand
is tegen hoge temperaturen. Ze komen op hetzelfde
principe neer, n.l. het vernietigen van een plus-minus
200 volt wisselstroomspanning.

Voor het insmelten der draden is nodig ongeveer
10 tot 20 volt. We nemen dus aan, dat de netspanning
220 volt is, hetwelk in de meeste netten van ons land
het geval is. Het gevaar van bovengenoemde toestellen
schuilt in de spanning die er ten opzichte van de aarde
bestaat en wel 127 volt.

In de regel worden de werkzaamheden, zoals het
insmelten der raten, verricht in keuken of schuur. Als
nu de imker door onvoorzichtigheid contact maakt met
een der draden van het toestel en hij staat b.v. op een
zeer vochtige bodem, nog erger, hij heeft b.v. (door
welke oorzaak dan ook), natte kousen en schoenen aan,
dan vloeit er een wisselstroom door zijn handen, lichaam
en voeten naar de aarde. (Spanning is 127 volt).

Deze kan, in voor de stroom dan gunstige omstan-
digheden, de dood ten gevolge hebben.

Ik vermoed wel, dat er reeds imkers zijn, die wel
eens die schokjes hebben gevoeld. Die grepen dan
misschien weer naar het beroemde wielspoortje.

Nu is het electrisch inzetten der kunstraat verre te
verkiezen boven het wielspoorgebruik. Wie dus ook in
de toekomst zijn kunstraten electrisch wil inzetten, doe
ik het volgende middel aan de hand, waarbij geen
levensgevaar is en een minimum stroomgebruik.

Een knutselaar, en welke imker is dat niet, kan op
een goedkope en gemakkelijke manier zijn eigen appa-
raat maken. Bent U in het bezit van een oud plaat-
stroomapparaat? Ik bedoel zo'n ding, dat los in de
radio stond, toen er nog geen wisselstroomtoestellen
waren.

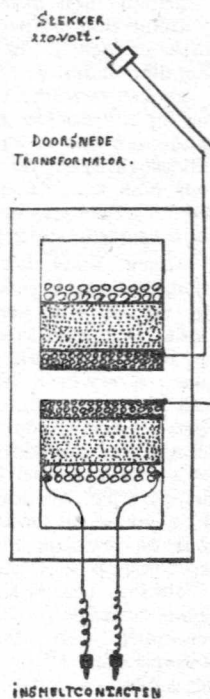
Welnu, uit zo'n toestel haalt U
de transformator. Hierop zitten
twee van elkaar gescheiden wik-
kelingen. De primaire wikke-
ling wordt verbonden met de
stekker en komt dus in het licht-
net. De secundaire wikkeling die
er op zit (dunne draad en veel
windingen), laat U rustig zitten
en vergeet die maar. Op deze
transformator wikkelt U 8 à 20
windingen geïsoleerd dik koper-
draad, minstens 2½ mm. door-
snede. Hierin wordt dan, als de
stekker in het net geplaatst is,
ongeveer 10 à 20 volt stroom
opgewekt en daarmee kunt U
de draden insmelten. Deze span-
ning is ongevaarlijk en heeft met
de spanning tegen de aarde niets
meer gemeen.

Aangezien de transformatoren
in plaatsspanningsapparaten veel-
al verschillend van grootte zijn,
heb ik voor de te leggen windin-
gen 8 à 20 windingen genomen.
Men moet dus eerst zien of men
de vereiste spanning voor het in-
smelten kan verkrijgen. Daarom
probeert U even, of de draden
van het raam te koud of te warm
worden.

Is de temperatuur te laag, dan moet U meer
wikkelingen leggen. Is de temperatuur te hoog, dan
moet U minder wikkelingen leggen. Door metingen en
berekeningen kan alles ineens goed zijn. Doch ik heb
dit niet gedaan, daar er nogal verschillende soorten van
transformatoren zijn. Is het geheel gereed en beproefd,
dan sluit ik alles in een houten kastje en voer de
stekkerdraden en smeltdraden naar buiten. U zult er
plezier van hebben en de kosten zijn gering. Eén ding
wil ik nog even opmerken. Ik heb het apparaat niet
te technisch beschreven, om zodoende de knutselaar
ook in de gelegenheid te stellen, dit toestelletje zonder
ingewikkelde formules en metingen te maken. Het zou
voor de afdeling Handel wel te doen zijn, om bij een
transformatorenfabriek eens een bestelling te doen.
Duur zullen deze toestellen niet worden en alle gevaren
met ouderwetse insmeltapparaten zouden zijn opge-
heven.

Soest.

G. H. GRIJZE.

SUIKERVODERING MET EEN VERZOEK

Antwoord aan Dr. Peeters (Febr.-nummer, 1947, bl. 8).

Mijn artikeltje onder bovenstaande titel in het Januari-nummer 1947, bl. 8, eindigde met de vraag: Wie heeft die speld al gevonden?

Bedoeld werd: wie kent een voor de praktijk bruikbare methode om suiker te voeren, zonder dat de bijen van het gevoerde volk een sterkere vlucht gaan vertonen dan normaal, d.w.z. dan van volken, die niet gevoerd worden.

Dr. Peeters is ervan overtuigd, dat deze methode niet bestaat en dat wij er dus ook niet naar behoeven te zoeken. Hij komt tot dit besluit op grond van verschillende onderzoekingen van v. Frisch over de taal der bijen. Zijn redenering is als volgt: het bevliegen van een voedselbron leidt tot dansen op de raten; andere bijen reageren hierop door uit te vliegen en veroorzaken hierdoor reeds onrust.

Misschien heeft mijn geachte tegenstander in deze wel gelijk. Maar voor mij staat dit toch geenszins vast. En wel door andere proeven van dezelfde v. Frisch dan waarop Dr. Peeters zijn overtuiging baseert.

In vertaling laat ik hier een zin volgen uit het jongste artikel van v. Frisch: Die „Sprache“ der Bienen und ihre Nutzenanwendung in der Landwirtschaft (Experientia, Vol. II, Fasc. 10, 1946):

„Biedt men hetzelfde voedsel (suikerstroop, A. M.) in kleine hoeveelheid, in vloeipapier dat met het suikerwater bevochtigd is, dan wordt er voortgegaan met verzamelen, maar er wordt niet gedanst.“

In het bewuste artikel gaat v. Frisch er niet op in, hoe hij aan dit feit gekomen is, maar ik meen te mogen aannemen dat v. Frisch hier zijn eigen, maar vroegere onderzoekingen, op het oog heeft. En wel proeven die door hem beschreven zijn in: Ueber die „Sprache“ der Bienen (Zoologische Jahrbücher, Abt. f. Allgem. Zoologie und Physiologie; 40. Band, 1923).

Hierin beschrijft hij op bl. 94 e.v. het gedrag van bijen, die buiten gevoerd worden op een glazen schaal-tje, waarin zich een aantal schijfjes filtreerpapier bevindt. Door een klein gaatje in de opstaande wand van het schaal-tje, stak hij een injectienaald en spoot hiermee suikerwater tussen het vloeipapier. De vloeistof trok langzaam in de erboven liggende laagjes en de bijen, die bovenop zaten te drinken, gingen hiermee door, maar dansten bij thuiskomst niet.

Er bestaat dus een methode van voeding, zonder dat de bijen, die hierbij betrokken zijn, dansen. En nu is de voedermethode, die v. Frisch toepaste, weliswaar voor de praktijk niet bruikbaar, maar het beginsel is er, daaraan valt niet te twijfelen.

Ik heb dan ook het vorig jaar geprobeerd dit beginsel anders uit te werken. Ik heb bijen gevoerd op een spiraal van filtreerpapier, staande in een bakje met suikerwater. Maar, helaas, deze techniek deugde niet; het suikerwater stroomde te snel toe en in het volk ontstond in korte tijd een grote onrust, die zich uitte door een veel sterkere vlucht dan tevoren.

Maar wat vandaag niet lukt, lukt misschien morgen!

Von Frisch is echter niet de enige, die voederproeven met bijen heeft genomen. Tot die groep van onderzoekers behoort ook Julien Françon. En nu weet ik wel dat deze laatste bij Dr. Peeters niet zo heel erg goed aangeschreven staat, maar hij heeft in ieder geval, en vrij nauwkeurig, een groot aantal voederproeven beschreven.

En vooral op ons terrein heeft iedere goed beschreven proef haar waarde, ook al mag men het met de conclusies, die eruit getrokken worden, of de beschouwingen, die eraan worden vastgeknoopt, niet of niet geheel eens zijn.

Françon paste een heel andere techniek toe; hij werkte voornamelijk met „even-bevochtigde“ suikerklontjes, waarop hij zijn proefbijen liet likken. Van een van zijn proeven laat ik hier een korte beschrijving volgen (L'esprit des abeilles, 8e edition, 1938, bl. 54 e.v.). Drie bijen bevliegen regelmatig een vochtig suiker-

klontje. Zij moeten lang likken, vliegen dan naar huis, komen terug, enz. enz. Toen besloot hij om ze het werk wat gemakkelijker te maken, door wat water op het klontje te gieten. Hierdoor veranderde plotseling 't gedrag van zijn proefbijen; zij werden niet alleen veel actiever, maar in korte tijd verscheen een aantal nieuwelingen.

Bij Françon dus een geheel andere methode van voeding: suiker met slechts heel weinig water, waardoor de bijen lange tijd nodig hebben om zich vol te zuigen en geen dans uitvoeren op de raten. En dus geen sterker uitvliegen en geen onrust.

Ik heb deze methode toegepast op twee verschillende manieren en wel door het voeren van droge suiker en door het voeren van borstplaat, in enkele korven en kasten.

Het resultaat was volkomen in overeenstemming met Françon. Bij droge suiker geen sterkere vlucht. Bij borstplaat is het resultaat afhankelijk van de hoeveelheid water, die de borstplaat bevat. Borstplaat die op een breukvlak geen vloeistof vertoont, veroorzaakt geen onrust; als echter een breukvlak vloeibare suikerstroop vertoont, treedt in vrij korte tijd grote onrust op.

Zowel droge suiker als droge borstplaat hebben echter beide het bezwaar van langzame opname door de bijen.

Op grond van het bovenstaande, zeer geachte tegenstander, hoop ik het zoeken naar de speld nog enige tijd voort te zetten.

Verskillende andere imkers zijn zo vriendelijk geweest, op mijn artikeltje in te gaan. Ik hoop in een van de volgende nummers van het Maandblad hiervan een overzicht te geven.

Er is heel wat interessants bij, maar voor zover ik beoordelen kan, is de speld nog niet gevonden.

A. MINDERHOUD.

Honing Oogsten

Bij het lezen van „Honing oogsten“ in het Maandblad 1947, no. 1, dacht ik eerst met een ingezonden stuk uit Australië te doen te hebben, dat de jaagkieps had gemist, maar tot mijn verwondering las ik, dat deze wonderen vlak naast me in Amsterdam plaats vonden.

Schrijver is m.i. wel een beetje haastig met het uitleiden van een brevet van onkunde aan alle Nederlandse imkers.

Heeft schrijver wel eens een volk geteeld met één moer, van 150.000 bijen, en zou schrijver zijn bekomen resultaten eens willen mededelen, wat opbrengst in 1946 betreft?

Wat de aanbevolen zwermverhinderer aangaat, is schrijver er m.i. geheel naast; een volk dat ik voor het eerst in het seizoen ga omhangen en waar de moer dus ruimte voldoende krijgt, en dan toch nog wil gaan zwermen, zou ik zeggen: ruim zo'n moer direct op, want die past zelfs niet in een volk van 50.000 bijen. Bovendien zal zo'n zwermduivel wel niet wachten tot er doppen zijn gebouwd; ze zal wel reeds de benen nemen als er doppen zijn gelegd.

Het is geen kunst, tijdens een goede dracht, een groot aantal bijen te kweken, maar het getuigt nog altijd van goed vakmanswerk, als in ons land met zijn wisselvallig klimaat, de imker op de juiste tijd kan zorgen voor een zo groot mogelijk leger van haalbijen en dan mag de moer wel even gaan rusten.

Twee leden van onze afdeling oogstten in 1946 respectievelijk: No. 1 begon met 10 volken en bracht ze op 12, en slingerde 350 pond; No. 2 begon met 6 volken en bracht ze op 10, en slingerde 200 pond.

Deze oogst was alleen van koolzaad en klaver, waarbij nog komt, dat het koolzaad was gespoten met Geserol, waardoor een groot gedeelte der haalbijen is gestorven.

Buiksloot.

H. PAPE,
Berberisstraat 1.

Het Wolmaniseren van Bijenkasten

Het hout van bijenkasten heeft, vooral bij vrije opstelling, veel te lijden. Een vochtige Augustusmaand op de heide, waarbij de kasten in wind en weer staan, doet er lang geen goed aan. Vooral de bodemplanken, die vaak onvoldoende ventilatie krijgen, nemen veel vocht op en vocht is een der ergste vijanden van hout, dat aan de lucht is blootgesteld. Schimmel, zwam en vocht werken bij onvoldoende ventilatie samen om het hout te doen rotten. Andere doods vijanden van hout zijn sommige insecten, waarvan de houtworm wel de meeste bekendheid geniet.

Het wolmaniseren is een goedkope en uiterst doelmatige methode, bij toepassing waarvan de levensduur van het hout aanmerkelijk verlengd kan worden. Hout, op deze wijze geprepareerd, wordt niet meer aangetast door schimmels, zwammen en insecten, terwijl de conserverende werking zeer lang behouden blijft. Gewolmaniseerd hout kan na de behandeling gewoon geschilderd worden, indien dit voor bepaalde doeleinden gewenst is.

Voor de behandeling van het hout wordt wolmanzout opgelost in een bepaalde hoeveelheid water. Het hout wordt hier, al naar het doel waarvoor het gebruikt moet worden, twee tot vier dagen in ondergedompeld. De wolmanzouten dringen daarbij het hout binnen, waarbij de inhoud van de houtcellen een chemische verbinding aangaat met de zouten, die daardoor op de houtvezels gefixeerd worden. Deze nieuwe verbinding is voor zwammen en insecten even giftig als de oorspronkelijke zouten. Doordat het wolmanzout op de houtvezel gefixeerd wordt, blijft de conserverende werking zeer lang behouden.

Het wolmaniseren wordt in Nederland op grote schaal toegepast, o.a. door de Staatsmijnen en de Heide-maatschappij, die hun eigen wolmaniseer-inrichtingen hebben. Ook in de land- en tuinbouw wordt deze methode steeds meer toegepast.

In het afgelopen seizoen heb ik een veertiental bijenkasten aan deze behandeling onderworpen. Het waren enkelwandige kasten, waarvan de wanden getand in elkaar gezet waren. Na een tweedaagse onderdompeling in het bad werden de kasten gedroogd, waarbij geen last van scheuren of trekken ondervonden werd. Na droging werden de kasten nageschuurd en daarna tweemaal met blanke oliehoudende buitenlak gelakt. De bodemplanken werden op de gewone wijze geschilderd. Deze werkwijze is zeker niet duurder dan schilderen, terwijl het effect magnifiek is. De gele kleur, die het hout aanvankelijk heeft, wordt onder inwerking van het zonlicht donkerder, zodat de natuurlijke houtkleur ontstaat.

Gebleken is, dat de bijen niet de minste hinder ondervinden van de wolmanbehandeling. Alle kasten werden, na bevolkt te zijn, regelmatig gecontroleerd. Van enige abnormale sterfte was echter geen sprake. Ook viel geen tegenzin te bespeuren tegen de met wolmanzout behandelde kasten. Enkele zwermen namen direct bezit van de woning, terwijl ook een gedreven korfvolk zich er kennelijk wel in bevond. Ik meen dan ook gerust te mogen concluderen, dat het wolmaniseren van bijenkasten zonder bezwaar kan worden toegepast, waardoor de levensduur van het materiaal belangrijk kan worden verlengd.

J. H. W.

WINTERZIT DER BIJEN

De Heer Joustra heeft voor de inwintering der bijen, veel goede en nuttige wenken gegeven.

Trots dat, kan bij een strenge late winter het voorkomen, dat men de bijen dood in de kast vindt.

Tijdens de winter hebben de bijen de ramen nabij het nest leeggegeten en moet het voedsel voor de tros, geleidelijk van verder van het nest hangende ramen

worden gehaald. Heeft de bijenhouder onder het dek over de ramen geen ruimte gelaten, dan moeten de bijen om de ramen heen, om bij de voedingsramen te komen.

Is het weer in Februari erg koud, dan kan de temperatuur in de kast zoo laag dalen, dat de voedselhouders onderweg en op de ramen met voeding van kou stijf worden en dood blijven zitten. De bijen in de tros, die ook geen voeding krijgen, sterven. Men vindt dan in het voorjaar, zijn lieve bijtjes, met voldoende voedsel dood in de kast zitten.

Ondergetekende is het eenmaal, in de veertig jaar dat hij bijen houdt, eens overkomen. Later legde hij, onder het dek, dwars over de ramen latjes, die aan de bovenzijde op de eindnaden werden afgeplat, opdat het dek aan de randen beter glooit. Doch met deze manier blijven de twee eindramen voor de bijen nog onbereikbaar, omdat de latjes maar acht ramen bedekken wegens het goed afsluiten van het dekkleed.

Reeds enige jaren geeft hij zijn bijen een doelmatiger weg, om langs een korte weg en niet erge kou langs het meer verwarmde gedeelte der kast alle ramen te kunnen bereiken.

Hij neemt hiervoor een latje van 2 c.M. breed en 1 c.M. dik. Hiermee steekt hij onder aan de toplat der ramen een gat door de raten, waardoor de bijen alle raten kunnen benutten. De bijen hebben met deze manier met de ergste kou geen last te verhongeren.

Misschien vraagt men „bouwen de bijen die gaten ook weer dicht?" Neen. Als het wordt gedaan als de voeding is afgelopen en niet eerder dan met de laatste afwerking voor de winter. Dat is tussen de 10de en de 20ste October.

Het volgende voorjaar in Mei, begin Juni, worden de gaten weer dicht gebouwd.

Hoewel het nu te laat is voor deze bewerking kan het misschien nu hebben voor een volgende winter.

Met imkersgroet

B. A. MOORLAG.

SPECHTEN op de Bijenstand

Ik heb altijd veel van spechten gehouden. Maar ik ben ze heel wat minder gaan waarderen, nu ze m'n bijenstand bezoeken. Door de koude gedwongen, verliezen deze vogels hun natuurlijke schuwheid enigszins en komen ze dichter in de buurt van de huizen. Zo had ik al een paar keer een spechtenpaar gezien aan de rand van het bos, dicht bij m'n korvenstand. Toen ik er echter eens op inspectie ging, bleek het, dat deze vogels er al heel erg hadden huisgehouden. Met hun sterke, scherpe snavels hadden ze flinke gaten in enkele korven gehakt en wel boven in de kop, zodat ze de bijen zo van de tros konden pikken. Hoewel het enkele graden vroom, waren twee korven in grote opwinding en vlogen er steeds bijtjes uit, terwijl er al heel wat dood op de grond lagen. Goede raad was duur. Als ik er bij bleef staan, waren de spechten er niet, maar nauwelijks was ik in huis, of daar had je ze weer. Verdekt opgesteld achter een rietmat, heb ik toen enkele uren in de koude gezeten met een windbuks, waarbij ik tenslotte no. 1 in z'n kraag geraakt heb. Die heb ik niet meer teruggezien. No. 2 liet mij echter niet met rust. Het schieten vond ik maar een nare methode, maar in m'n opwinding wist ik zo gauw niets beters te bedenken. Totdat een kennis me tenslotte aanraade, de stand af te schermen met kippengaas, het ei van Columbus. Het was een lust te zien, hoe het beest voor de stand ging zitten, de zaak van alle kanten bekeek, tegen de rietmat opklom, die als bedekking tegen wind en regen tot een eindje van de grond af is aangebracht, er in hakte met z'n grote snavel en ten slotte maar afdroop. De kasten, die er vlak bij stonden, waren hem blijkbaar te soliede.

J. H. W.

Honingweide

In het Handboek van de heer Schotman komt in de rubriek „Bijenweide” een indeling van honing- en stuifmeelgevendende planten voor, die zeer praktisch genoemd kan worden. Zijn evenwel al de daar genoemde planten inderdaad op haar productiviteit gecontroleerd? Indien dat niet zo is, dan zouden de bijenhouders gezamenlijk die controle kunnen uitoefenen en van hun bevindingen in ons blad verslag geven. We zouden dan een betrouwbare lijst verkrijgen en misschien zou met de bijenhouders de heer Schotman voor een eventuele herdruk van die bevindingen gebruik mogen en willen maken. Na vele omzwervingen tussen 1942 en 1945 kregen mijn volken in 1945 een, hopen wij, meer permanente plaats in een omgeving, waar de bijenweide ongunstig is te noemen. Daarom trachtte ik wat aan te planten of te zaaien en daarbij deed de genoemde lijst zijn dienst. Mijn ervaringen waren de volgende:

1. Bruidsluier. *Polygonum. Aubertie*. Sloeg prachtig aan en bloeide rijk. De bijen lieten de blanke tuilen echter links liggen. Een enkel bijenbezoek duurde opvallend kort. Van bevliegen was bij dit familielid van de boekweit geen sprake. Standplaats 15 m. van het bijenhuis.

2. Oost-Indische kers. *Tropaeolum majus* en *Majus nanum* werden niet bevlagen. Groeiplaats op dezelfde afstand. Is de lange spoor trouwens niet onbereikbaar zonder inbraak?

3. Slangenkruid. *Echium Vulgare*. Toch zeer bekend als drachtplant, heeft zeer rijk gebloeid, kon zelfs een sieraad voor de tuin genoemd worden, op deze standplaats, gaf niets dan teleurstelling. Groeiplaats 1-2 m. van de stand.

4. Kattenkruid. *Nepeta Mussini*. Viel ook tegen. *Borago officinalis*, *Salvia Lavendula* en *Cotoneaster* gaven wel voldoende op ongeveer dezelfde afstand groeiende.

Behalve de misschien te korte afstand tot de bijenstand, kunnen ook de grondsoort (veen) en aanwezigheid van andere drachtbronnen het resultaat ongunstig hebben beïnvloed. Indien van voldoende betekenis geacht, zal ik mijn controle-resultaat een volgende maal gaarne mededelen.

Stolwijk.

H. BIJLSMA.

Bijdschrift Redactie:

Inderdaad is de grondsoort vaak van veel invloed voor de nectar-afscheiding.

Er worden echter ook vaak planten genoemd, waarop men wel eens een bij gezien heeft, zonder dat men die planten onder de nectargevende gewassen kan rekenen.

Aan een lijst van werkelijk goede nectar- en stuifmeelgevendende gewassen bestaat wel behoefte, hoewel de hoofddrachtgewassen vrij algemeen bekend geacht mogen worden. Wie verschaft ons voor publicatie in het Maandschrift eens een door een vakman gecontroleerde lijst?

Red.

BIJENWAS IN DE GENEESKUNDE

Het is nu eens niet de honing in de geneeskunde, die onze aandacht vraagt, doch nu de bijenwas.

Volgens berichten uit het buitenland heeft men ontdekt, dat men peniciline ook kan geven, vermengd met bijenwas en olie. Met deze nieuwe methode is het mogelijk gebleken dat het lichaam uit de toegediende hoeveelheid peniciline veel langer kan putten dan voorheen, toen de werking slechts een paar uren bedroeg, terwijl het gebruik nu langer duurt en regelmatig is. Misschien schept deze nieuwe ontdekking weer nieuwe perspectieven voor de bijenteelt.

Men ziet, de wetenschap staat niet stil en weet ook de producten der bijenteelt naar waarde te schatten, zoals nu weer blijkt.

Bunnik.

C. P.

Verlies aan Suiker

Met interesse las ik het artikel van de heer Blok in het Januari-nummer, daar ik precies dezelfde ervaring opdeed. Naast mijn eigen liefhebberij-standje wordt door mij ook een bijenstandje behandeld van een landbouwer, afstand plm. 3 km. Ik pas voor beide standen steeds precies dezelfde methode toe. Ondanks de slechte zomerdracht hadden zowel mijn vriend de landbouwer als ik bij het slingeren in de eerste helft van Juli geen slechte oogst, terwijl ik de bijtjes ruim voldoende had gelaten voor de heide. Het spreekt vanzelf, dat ik alle broedkamers onaangeroerd had gelaten, enkele kasten zelfs met een broedraam honing versterkt had, terwijl ik ook in de uitgebouwde honingkamers voor de heide voldoende voorraad liet. De heide gaf niet veel, maar toch winst.

Ook wij begonnen ongeveer half September met de wintervoeding, eerste dagen wat drijven, daarna sneller opvoeren. Mijn landbouwer had, behalve de najaars-suiker, ook nog een klein restant van dat voorjaar, die hij ook in zijn 4 kasten stopte. Mijn bijtjes kregen alleen het najaarsrantsoen. Bij het wegen van mijn volken (broedkamer met inhoud), had ik gewichten, die schommelden om de 20 kg., dus ruim voldoende. Hetzelfde mocht ik natuurlijk op z'n minst ook bij mijn vriend de landbouwer verwachten, maar tot mijn zeer grote verwondering bleken zijn broedkamers slechts een gemiddelde te hebben van plm. 31 pond. Ik stond en sta hier nog voor een volkomen raadsel, daar toch beide standen een gelijke behandeling hadden ondergaan, gelijk naar de heide gebracht en gehaald zijn en op de heide broederlijk naast elkaar stonden.

De enige verklaring, die ik misschien nog zou kunnen geven is, dat de bijen van mijn vriend tijdens de voeding meer uitvlogen op stuifmeel enz., dat in de bossen van zijn omgeving natuurlijk veel meer te vinden was dan in de buurt van mijn stand tussen huizen en fabrieken. Doch wie bewijst dat?

Rijssen.

H. VOSMAN.

Verlies aan suiker en nog wat.

Antwoord aan den Heer J. W. Blok Jr. te Loenen.

Er komen bij de behandeling van bijenvolken vele kunstgrepen voor, die zo praktisch en nuttig lijken, dat ze vrijwel algemeen aanbevolen en toegepast worden, totdat soms de een of andere, dikwijls bij toeval opgedane ervaring ons 't nut hiervan doet betwijfelen.

Iets dergelijks is het drijfvoeren bij de inwintering.

Zodra de laatste dracht ten einde is, en de natuur zich overal voor de komende winterrust begint voor te bereiden, begint ook voor de moer in een bijenvolk de noodzakelijke rustperiode, die niet zonder nadeel voor het volk onderbroken of verkort mag worden. Gaat men nu drijfvoeren om nog weer een broednest te verkrijgen, dan gaat dat ten koste van zeer veel voer, wat begrijpelijk is „van niets maakt men niets”, ook geen jonge bijen. Maar erger nog is het volgende: Het aanwezige stuifmeel en ook dat nog gehaald wordt, vooral op de herfstasters en zo dringend nodig is voor het jonge broed der komende periode (de moer begint soms half Januari al weer te leggen) wordt totaal verbruikt. Zo wordt dan de voorjaarsontwikkeling tegengehouden inplaats van bevorderd. Door vergelijkende proefnemingen kon ik dit dikwijls vaststellen.

Het voeren voor de inwintering dient dus alleen een teruggave (in de vorm van suiker) van de door de bijen verzamelde wintervoorraad te zijn en dus zo snel mogelijk te geschieden.

De Amerikaanse „Beekeepers” hebben dat zeer goed begrepen en zetten eenvoudig een bak met ongeveer 40 Eng. ponden honing op en verkrijgen hiermede de beste resultaten.

Het zou dus m.i. zeer wenselijk zijn, dit goede voorbeeld zoveel mogelijk te volgen, doch alleen dan mo-

gelijk, indien in de toekomst bij een verbeterde suikerpositie b.v. 25 pond ineens, in het najaar verstrekt kon worden. Het voeren van een kastvolk in het voorjaar kon dan meestal geheel achterwege blijven, en de volken konden tot einde April met rust worden gelaten. Er gaan nu door het te vroeg of te laat voeren in het voorjaar honderden volken ten gronde.

Nu zullen vele lezers zich afvragen, „hoe komt men dan zonder drijfvoeren aan veel bijen voor een vroege dracht, op het fruit b.v. Hiervoor kan ondergetekende U een zeer goede methode aan de hand doen, misschien stelt de redactie-commissie hiervoor nog eens wat plaatsruimte beschikbaar?

Ten slotte nog dit: de door U gewogen grote suikerverliezen komen natuurlijk bij drijfvoeren overal voor, en zijn slechts daarom weinig bekend omdat niet iedere imker over een grote weegschaal beschikken kan.

Met imkersgroet,

Hilversum.

P. L. NOPPEN.

Naschrift Redactie.

Onze geachte inzender houdt geen rekening met onze heidedracht, welke heel wat bijen verslindt en de verloren gegane bijen door drijfvoeding moeten worden vervangen.

Zijn suggestie is dus alleen van belang voor streken met alleen voorjaars- en zomerdracht, niet voor die waar ook heidedracht voorkomt.

En komen de genoemde grote verliezen bij drijfvoeren altijd voor? Onze volken geven een geheel ander beeld te zien. Er wordt natuurlijk veel voedsel bij het drijfvoeren verbruikt en voor een deel in broed omgezet, doch een verlies als dhr. Blok aangeeft is toch maar zeldzaam. Om dit te constateren heeft men zelfs geen weegschaal nodig. — Red.

Enquête bedrijfswijze en resultaten over 1946

Door de studiegcommissie Assen, als onderdeel van de afd. Assen, werd met medewerking van ons hoofdbestuur een enquête uitgeschreven, te beantwoorden door vijf vooraanstaande kastimkers van elke afdeling. De bedoeling van deze enquête is, om over het gehele land een beter inzicht te krijgen, betreffende het thans in gebruik zijnde kastmateriaal, de nu gevoerde bedrijfsmethoden, de bijenrassen waarmee wordt gewerkt en de over 1946 bereikte resultaten.

Wij zijn van mening dat in ons land op velerlei gebied nog wel het een en ander te verbeteren valt aan onze bijenhouderij.

Uit vele reeds ontvangen brieven blijkt, dat het nut van een dergelijke enquête algemeen wordt ingezien. Ons werd de vraag gesteld of het wel veel zin heeft, om betreffende een bij uitstek slecht bijenjaar als 1946, gegevens te verzamelen. Wij hebben ons op het volgende standpunt geplaatst. In een overvloedig jaar is imkeren geen kunst. Juist de beste resultaten in een slecht honingjaar kunnen ons veel leren. We hopen dan ook op de medewerking van alle afdelingen en vertrouwen dat de afdelingssecretarissen van alle afdelingen even de moeite willen nemen om het hun toegezonden enquête-formulier te vermenigvuldigen en in vijfvoud uit te reiken. Zo spoedig mogelijk zullen wij in ons maandschrift de uitkomst van de enquête mededelen.

Opdat de imker voor het komende seizoen hiermee nog zijn voordeel kan doen, rekenen we er op, dat voor 15 Mei 1947 alle formulieren ingevuld in ons bezit zijn, met vermelding van de afdeling waarvan men lid is.

Met imkersgroeten namens onze studiegcommissie,

J. G. DE ROEVER, Voorzitter.

J. DE RUITER, Secretaris.

Weer eens „Snelgrove”

Het „naschrift” van den Heer W. Blommaart, St. Jansteen, bij zijn artikeltje „De onervaren koningin” in ons Maandschrift van Januari, deed mij besluiten mijn voorlopige ervaring met het „Snelgrove-systeem” hier mede te delen.

Na het een en ander gelezen te hebben over dit systeem, bestelde ik het originele boekje van Snelgrove „Swarming, its Control and Prevention”. Na bestudering besloot ik een proef te nemen, daar een logische gedachtegang aan dit systeem van zwermverhinderen ten gronde lag, n.l. te zorgen, dat bij het uitlopen van de jonge koningin, weinig of geen vliegbijs aanwezig zijn.

Ik wenste echter direct enkele moeilijkheden te omzeilen. Ik voelde er niets voor iets in mijn stal te veranderen, daar mijn dubbelwandige „Simplex-kasten” netjes naast elkaar staan opgesteld en het aanbrengen van vlieggaten aan de achterzijde en zijkanalen dus niet mogelijk was. Ook niet om een kast vrij, onder de blote hemel op te stellen en nog minder om een nieuw type separator te maken en de vliegbijs gelegenheid te geven tussen de buitenwand en binnenbak door de bovenste broedkamer te verlaten.

Het toepassen van een gewone separator met alle vlieggaten in de voorwand en deze beurteilungen te openen en te sluiten, kon me ook niet bekoren, daar ik had waargenomen, dat bij het openen van het meest linkse vlieggat en het sluiten van het meest rechtse de bijen na enig zoeken spoedig de nieuwe ingang wisten te vinden. Ook wenste ik zo min mogelijk aan de gebruikelijke apparaturen te veranderen en het meermalen openen en sluiten van vlieggaten te voorkomen. Ten slotte werd besloten een proef te nemen als volgt:

Als scheidingsplank werd gebruikt een gewone separator, zoals die in de handel zijn met 3 vlieggaten. Het meest rechtse vlieggat werd afgesloten met een hiervoor passend rechthoekig zinken kapje aan de onderzijde voorzien van een rond gat, waarin een buis van een soort hard kunstrubber werd bevestigd, welke buis juist boven de vliegplank van het onderste volk uitmondte. Alle vliegbijs boven de separator waren nu in staat de bovenste broedbak te verlaten door deze buis en vlogen zich in op de vliegplank beneden de separator. De buis had een diameter van ongeveer 2 cm, terwijl in het kapje aan de voorzijde enige kleine gaatjes waren geboord, zodat hierdoor enig licht viel, waardoor de bijen, die de bovenbak wilden verlaten, de weg werd aangegeven. De 2 overblijvende vlieggaten in de separator werden natuurlijk dichtgemaakt.

Vijftien dagen na het omzetten werd even gecontroleerd of de aangezette doppen waren uitgelopen of door de bijen waren uitgebroken en wanneer dit het geval was, nam ik aan, dat de jonge moer was uitgelopen.

De buis werd weggenomen en het kapje dichtgemaakt. Het vlieggat aan de andere zijde van de separator werd geopend en hierboven een fel gekleurd (b.v. wit) plaatje gehangen, zodat de moer hier kon uitvliegen en zich op dit vlieggat gemakkelijk kon oriënteren. Deze proef slaagde buitengewoon en het volk zwermde niet. De honingopbrengst was voor 1946 goed.

De voordelen aan dit systeem verbonden zijn behalve die van het gewone „Snelgrove” — en die zijn reeds zeer groot —:

1. geen verandering aan de bestaande apparatuur;
2. de kasten kunnen op de gebruikelijke plaats in de hal blijven staan;
3. geen meermalige wijziging van de vliegopeningen;
4. na het geven van voldoende voorraad voer en stuifmeel, geen toezicht.

Zie hier in het kort een verbeterde „Snelgrove”-methode.

Ik hoop hierop later, na een uitgebreidere toepassing meer uitvoerig terug te komen.

Venlo.

A. van Lin.

Uit de Jaagkieps

Jékavé

nich is de ei-afzet in Zwitserland :	
in Febr.	1.7 pct.
in Maart	8.4 pct.
in April	25.7 pct.
in Mei	30.5 pct.
in Juni	16.4 pct.
in Juli	12.7 pct.
in Aug.	3.8 pct.
in Sept.	0.8 pct.

Uit deze gegevens maakt de schrijver zijn berekening :

7 (Zwitserse) ramen van elk 7500 cellen hebben 52.500 cellen, waarvan 25 pct. voor honing gereserveerd moeten worden, zodat 39.000 cellen voor het broed overblijven. Zo geven 8 ramen 45.000 en 9 ramen 50.000 cellen. Bij deze ramen komen dan nog 2 kantramen. Normaal is 9 ramen, dus 39.000 cellen per legperiode van 21 dagen. Van 22 April tot 12 Mei worden de meeste eieren gelegd en wel 25.900, zodat nog 13.100 lege cellen overblijven ; 21 dagen van een maximum leg van 1500 eieren geven nog maar 31.500 belegde cellen en 1500 eieren is slechts als een bijzonder record te beschouwen.

Met het stuifmeel moet ook rekening gehouden worden. Koch berekent dat voor de ontwikkeling van 2 bijen de inhoud van één cel stuifmeel van 18 klompjes nodig is.

In de 13.100 ledige cellen kan dus het stuifmeel voor de voeding van 26.200 larven opgeborgen worden. U ziet dus, 8-9 (Zwitserse) ramen in de broedruimte zijn te allen tijde voor alle behoeften van het bijenvolk voldoende.

Zou het volk aan zijn ruimte in de broedkamer niet genoeg hebben, dan beantwoordt het niet aan het type „Hungeler” (honinggever) of de broedruimte is niet geheel benut voor het broed. Maar men moet niet vergeten, dat zuinige broeders niet alleen voldoende is, wanneer de bijen ook niet behoren tot de bijen die een lang leven hebben.

Slechts wie zijn volk in een kleine ruimte heeft, beheerst deze.”

Tot zover de schrijver. De in Zwitserland gebruikelijke kast (achterbehandeling) kan niet zoals die met bovenbehandeling steeds maar vergroot worden. De getallen wijken wel beduidend af van die in sommige bijenboeken genoemd, oa. Schotman bldz. 161.

Maar er is wel vaker verschil. In Gleanings 1947/2 wordt de volgende vraag gesteld : Wat is de levensduur van een goede raat in de broedkamer ? Zou het practisch zijn deze, laten we zeggen, 10 jaar te gebruiken ? En het antwoord, dat we zeker niet van zo'n belangrijk vakblad zouden verwachten, luidt : We hebben goede broedramen die 25 jaar in onze kasten gebruikt zijn. Wij vinden, dat, indien broedramen opgetrokken op gehele vellen kunstraat, goed gedraad, een groot aantal jaren meegaan. Soms zullen raten verminkt worden, als men ze laat vallen. Als er een gat in een

In 't American Beejournal 1946/11 vraagt de Redactie : „Wat is de prijs van honing ? De grote vraag voor de bijenhouder is thans : wat is een behoorlijke prijs voor honing ? Het is van belang, dat deze in goede verhouding met die van andere koopwaren wordt gehouden. Tevens moet een imker zijn product verkopen tegen zo'n bedrag, dat hij de dingen die hij nodig heeft, kan kopen.

Het publiek moet eens bedenken, dat voor vijftig jaar honing en boter voor dezelfde prijs werden verkocht. Sinds de uitvinding van de honingslinger zijn de honingsprijzen steeds gedaald, tengevolge van lagere productieprijsen en grotere oogsten.

Geleien worden thans verkocht tegen belangrijk hogere prijzen dan honing. Honing is een product van hoge waarde, gelijk boter en gelei en niet te vergelijken met artikelen als mais-stroop en rietsuiker.”

De Redactie van de (Amerikaanse) Modern Beekeeping 1947/1 heeft het eveneens over de honingsprijzen :

„In de volkswinkels, waar de prijzen het laagst zijn, staat de honing geprijsd tegen 54 (Amer.) cent per pounds-pot en 249 (Amer.) cent per 5 pounds-bus (1 Amer. cent is 2½ Ned. cent). De honing is licht ambergemengd en kan niet als prima honing beschouwd worden. Deze prijzen zijn ongeveer de gemiddelde van het gehele land en alle bijenhouder zullen moeten toegeven, dat het zeer hoge prijzen zijn. Het grootste gedeelte van de oogst 1946 was eerder verkocht tegen de helft van deze prijzen of nog minder.

Maar de omstandigheden wijzigen zich. Er wordt veel honing ingevoerd. Er is meer suiker beloofd voor huishoudelijk gebruik en het publiek koopt niet zo graag meer. Deze lage prijzen zullen dus voor het komend seizoen wel niet gehandhaafd kunnen worden.”

Wat zijn de honingsprijzen in ons land ? Najaar 1946 kon ik honing kopen tegen f2.50 per pond. Enige maanden later hoorde ik prijzen van 3 gulden en in ons Maandschrift werd ook een partijtje tegen deze prijs aangeboden. Op ziekenbezoek zijnde in een plaats in het centrum van ons land, werd mij verteld, dat in een winkel voor een klein potje honing (geen z.g. pondspot) 6 gulden was gevraagd. Dit was zelfs voor een zieke te veel en werd kunsthoning genomen. Zijn de bovenstaande prijzen wel juist ? Reeds eerder heb ik medegedeeld, dat in de V. S. de honing ingevoerd wordt tegen 20 Am. cent. Nederland zal voorlopig wel te arm zijn om buitenlandse ho-

ning te importeren en zullen onze op honing beluste landgenoten de hoge prijzen moeten betalen. Maar komt de buitenlandse honing weer op onze markt, dan is imkerend Nederland in nood. Een Amerikaan raadt m.i. dan ook zeer terecht de bijenhouders aan : Zet Uw bedrijf niet op tegen de thans geldende honingsprijzen.

Uit de Modern Beekeeping 1947/1 het volgende marktbericht :

„Invoer van honing en bijenwas in de V.S. Ingevoerd in de eerste 10 maanden van 1946 13.204.000 pound honing afkomstig van Cuba, Mexico, Guatemala, Chili, Costa-Rica, Haiti, Argentinië, Suriname en Ecuador. Over dezelfde tijd werden 5.630.000 pound bijenwas ingevoerd en wel van Portugees Guinea en Angola, Brazilië, Ethiopië, Cuba, Dominicaanse Republiek, Chili, Haiti, Egypte, Soedan en Brits Oost-Afrika.

De V.S. importeert dus de honing uit Zuid-Amerika. Een ander werelddeel staat klaar zijn honing naar Europa uit te voeren en wel Australië. Tussen de verschillende staten aldaar zijn besprekingen gevoerd om dit te organiseren. In dit werelddeel, waarvan ik in een vorig nummer cijfers noemde, wordt naar schatting slechts 10 pct. van de aanwezige nectar geoogst.

Men hoort soms van imkers, dat hun volken fantastisch grote broednesten hebben. Dit is mij nooit mogen gelukken. Ik vond het daarom een troost om in de Schweizerische Bienenzeitung 1945/3 een artikel te vinden, waarin beredeneerd werd hoeveel raten er maximaal in een broednest kunnen zijn.

„In de eerste plaats wordt rekening gehouden met de winterbijen. Volgens de Rus Michailof heeft een volk dat met 25.000 bijen de winter ingaat :

midden April nog 90 pct. hiervan, is 22.500 bijen.

25 April nog 75 pct., is 20.000 bijen

2 Mei nog 50 pct., is 12.500 bijen.

20 Mei nog 3 pct., is 750 bijen.

Einde Mei zijn er geen ingewinterde bijen meer.

Uit een opgave van het aantal eieren dat een koningin per jaar leggen kan, blijkt, dat Europese deskundigen een gemiddelde van ongeveer 150.000 aannemen, een Amerikaan komt tot 192.000.

De top-prestatie per dag varieert van 1200 tot 2000. Het verschil moet volgens schrijver grotendeels in de ras-eigenschappen liggen, zodat de lage getallen de minder vruchtbare Noorse rassen, de hoge de broedgrage Italianen en haar bastaarden betreft.

Volgens Morgenthaler en F. Brü-

raat zit, zullen de bijen dit volmaken met darrenwerk.

Beecraft (Engeland) 1947/2 geeft enige mooie foto's van een observatie-kastje van plastic. Dit bestaat uit een bodemplank, welke rust op twee dozen. Een hiervan is ingericht als voerbakje, terwijl het andere het vliegkat bevat, een hieraan passende koker geeft verbinding naar buiten. Het kastje bestaat verder uit een paar platte étuis, waar de ramen inpassen en wordt afgedekt met een deksel. Al deze onderdelen zijn van plastic gemaakt en dus van alle kanten doorzichtig. De ramen rusten op een insnijding in de zijkanalen der étuis. Het geheel wordt door een paar metalen stangen bij elkander gehouden. Het kastje is licht, niet breekbaar en een sieraad voor elke kamer. Patent is aangevraagd.

Er wordt geen prijs genoemd.

In the Beeworld 1947/1 komt nog een artikel voor over het gebruik van dimethyl phtthalate (D.M.P.) bij 't

behandelen van bijenvolken, waaruit het volgende: Deze stof werd gemaakt voor het leger om de muskieten te weren. De uitwerking is zo, dat geen insect zich zal neerlaten op een plaats, die hiermede behandeld is. Men zegt dat ze tot op een paar centimeters naderen en dan plotseling wegvliegen. Iemand heeft een wespennest met dit goedje uitgegraven met geen andere bescherming dan D.M.P. op gezicht en handen, hij kreeg geen enkele steek.

Als men D.M.P. wil gebruiken, moet men op het volgende letten. Zuiver D.M.P. is een kleurloze vloeistof met een geur van goedkope oeder. Men moet het niet met ogen of lippen in aanraking laten komen, daar de slijmvliezen geprikkeld worden. Wanneer men D.M.P. op de handen doet, zullen alle plaatsen, daarmede in aanraking gekomen, door de bijen vermeden worden, misschien dat de lucht in de kast het volk geheel zal demoraliseren en

wat zal de uitwerking op een moeder zijn, die met deze stof in aanraking is geweest, misschien dat de bijen haar geheel mijden.

Hoe kan D.M.P. gebruikt worden?

- 1e. onder een mooie naam en tegen een mooie prijs voor zenuwachtige beginners.
- 2e. Om een steeklustig volk moederloos te maken. Het meest steeklustige volk zal een D.M.P.-imker uit de weg gaan.
- 3e. Verschillende doelen. D.M.P. is in een sproeimiddel, welke beoogt vliegende insecten te verdrijven, niet is geschikt. Daar de tijd van uitwerking beperkt is, kan het ook niet gebruikt worden om bijen van een jamfabriek te weren. Om roverij te voorkomen zou men eerst moeten weten of de liefde der bijen voor hun woning sterker is dan haar afkeer voor het middel. De roofbijen zouden in elk geval wel afgeweerd worden.

Vragenrubriek

Vragen in te zenden aan de redacteur dezer afdeling, de heer G. J. Lankamp te Bathmen.

VRAAG: Ben in het bezit van een Stanol merkapparaat om koninginnen te merken. In de loop der jaren is de lijn die er bij was, hard geworden. Gaarne zou ik willen weten de juiste samenstelling om nieuwe te maken. Ik meen van schellak en spiritus, maar weet niet van elk het percentage.

J. S. te R.

ANTWOORD: Het recept voor dit plakmiddel is mij niet bekend. Wie kan hier helpen?

Waarlijk is dit plaksel wel weer te krijgen bij de leverancier van het apparaat.

VRAAG: Naar aanleiding van een vraag in Vragenrubriek Febr. '47 over: Wat is nu het beste om stuifmeel te vervangen, het volgende:

Door tussenkomst van een vriend uit Amerika kreeg ik vorig najaar een bus met een stuifmeel vervangend middel, dat daar aan exportbijen gevoerd wordt. Dezelfde stuifmeelvallen worden ook in het Am. Bijenjournaal aangeboden. Is het U bekend of hier te lande daarmee reeds proeven zijn genomen?

K. P. te R.

ANTWOORD: Voor zover ons bekend, zijn hier te lande nog geen proeven met deze stuifmeelvallen genomen. De vervangingsmiddelen als de door mij vermelde melkpoeder geven echter goede resultaten, waarschijnlijk hieraan toe te schrijven, dat er een groot percentage eiwit en melksuiker in voorkomt, evenals in stuifmeel, dat plm. 30 pCt. eiwit en 15 pCt. suiker bevat.

VRAAG: Ik ontdekte, dat er verschillende bijen met een rood puntje

op de rug rondliepen, vermoedelijk luizen. Zijn deze schadelijk voor de bijen? Wanneer dit het geval is, hoe ze te verwijderen?

J. B. K. te W.

ANTWOORD: Bijenluizen zijn weinig schadelijk, maar we zijn ze toch maar het liefst kwijt, vooral wanneer de moeder er mee te maken krijgt.

Een naphtaline-bolletje op de bodem van de kast gelegd of onder de korf, doet hier wonderen.

VRAAG: Mijn bijen kregen het vorig najaar te weinig voer, omdat de suiker te laat kwam. Kan ik hier spoedig helpend optreden?

K. F. te D.

ANTWOORD: Maak van de suiker, die U blijkbaar niet heeft opgevoerd, borstplaat:

Eén kg. water tegen 8 kg. suiker; het water aan de kook brengen, de suiker er in en dan roeren tot alles is opgelost. Na de oplossing uitgieten, bijv. in een honingraampje, waaronder een stuk papier.

Na afkoeling is de borstplaat gereed en kunt U deze bij zacht weer voorzichtig boven op de volken leggen. Aldus zullen Uw volken het zachtere voorjaar kunnen halen, wanneer U ze gewone suikeroplossing kunt geven.

VRAAG: Ik heb in de loop van deze winter enige bijenkasten klaargemaakt. Mijn vraag is nu wat ik het beste kan gebruiken, gewone verf of carbolineum. En welke kleur heeft de voorkeur?

H. M. te S.

ANTWOORD: Verf is beter, de kleuren, (die bijen het best onderscheiden) zijn wit, geel en blauw.

Geen groen, rood of roodbruin te bezigen! Om dezelfde reden.

VRAAG: Wordt op fruitbomen voor zoete appels meer honing gewonnen dan op zure appels?

G. W. G. te V.

ANTWOORD: Dat bijen van de bloesems van zoete appels meer nectar halen dan van die van zure appels, zal wel een verzinsel zijn. Laten we echter bij het laten bevruchten van vruchtbomen steeds bedenken, dat juist in die weken het weer de imker vaker tegen- dan meewerkt! Was het weer in de buurt van Uw volken wel goed. Persoonlijk geloof ik niet, dat zure appels minder nectar geven. In mijn eigen fruittuin en ook in de omgeving ervan staan alleen zure appels, en... als het weer meewerkt heb ik steeds in mijn kasten honing ervan, meestal sterk gemengd met honing van de paardebloem. Maar deze bloeit bijna overal wel en dan ook tegelijk met de appels. Bijna zeker heeft de achteruitgang van Uw volken tijdens de bloei der zure appels een andere oorzaak, die van hieruit niet te raden is.

VRAAG: Hoe kan ik bij een e.v. honingooist, de honing uit de raampjes verwijderen, zonder daarbij een honingslinger te gebruiken?

Vragensteller is de enige bijenhouder op het eiland Ameland. Hij is niet in het bezit van een honingslinger. Een dergelijk apparaat huren en naar zijn woonplaats vervoeren, zou niet onaanzienlijke kosten medebrengen.

F. v. d. W. te H.

ANTWOORD: Er zal weinig anders opzitten dan dat U de honingraampjes ontzegt en lek-honing oogst. Deze doet in kwaliteit dan niets onder voor slinger-honing, maar een groot percentage krijgt U er niet uit. Is er op Ameland geen handige smid, die U een draai-ding maakt o.a. met behulp van een paar tandwielen en een stuk fietsketting? Zo'n apparaat moet dan gezet kunnen worden in een wasketel of steriliseer-ketel. We hebben dergelijke eigen-maakfels meer gezien; en ze waren even goed voor het doel als een gewone honingslinger.

HET GOUDEN IMKERSFEEST

Wij vertellen U zeker geen nieuws, wanneer wij zeggen, dat het „Gouden Imkersfeest”, dat in September van dit jaar te Assen gevierd zal worden, het grootste bijenfeest is, waarop de Nederlandse imkers bijeen kwamen. Vijftig jaren bestaat onze vereniging, een halve eeuw lang eendrachtig samenwerken voor de bijenteelt! Zou dat geen reden zijn tot vrolijkheid en vreugde? In Assen gaan wij elkaar straks de hand geven en er zal blijdschap wezen in ons samenzijn!

Maar waar imkers tezamen komen, daar wordt ook aan ernstiger dingen gedacht: aan diepere studie, aan betere bedrijfsmethoden, aan moderner materiaal, aan grotere zorg voor het product en aan ruimer begrip. Ook voor die dingen zal plaats zijn op het „Gouden Imkersfeest”, want onze tentoonstelling „Bijen, Bloemen en Honing” belooft een expositie te worden, zoals Nederland op bijenteeltgebied nog nimmer heeft aanschouwd. Daartoe is de medewerking ingeroepen van ons bijenhuis in Wageningen, van alle grote firma's op bijenteeltgebied, van de fruitkwekers, van de bloemisten en last but not least van alle afdelingssecretarissen en verspreide leden. U hebt er natuurlijk van Uw afdelingsbestuur al van gehoord en weet er dus reeds het nodige van. Misschien zendt U zelf wel via Uw afdelingssecretaris iets belangwekkends in en zullen de bezoekers dus straks ook van Uw originele bijdrage kunnen genieten en kunnen leren.

Het is een kostelijk gezicht hoe de fruittelers zich nu al beijveren om hun bedrijf op de meest voordelige wijze op de tentoonstelling te doen uitkomen en hoe de bloemkwekers proberen de bijenteeltfirma's nog de loef af te steken.

Inderdaad, het wordt een prachtige expositie. Er zal een volkomen originele observatiekast te zien zijn en een unieke „materiaalkorf” uit het familiebezit van een Drents beroepsimker. Er zullen ook een echte bijenwagen en een „molenkast” staan en alle mogelijke andere dingen waarvan U wel eens gehoord hebt, maar die U nog nimmer zag. Misschien staan er ook wel vele dingen, waarvan het bestaan U volkomen onbekend was of omdat ze voor Nederland volkomen nieuw zijn, of omdat ze juist zo oud zijn, dat ze in Uw kindjaren al buiten gebruik waren.

Inderdaad, de nationale tentoonstelling „Bijen, Bloemen en Honing” zal ook voor de meest ervaren imker nog wat nieuw bieden. Dat U de expositie bezoeken zal, dat spreekt natuurlijk vanzelf. Want U laat zich immers straks bij Uw afdelingssecretaris als deelnemer van het „Gouden Imkersfeest” inschrijven?

J. G. de R.

BUITENGEWONE BELANGSTELLING

Aan het verzoek van het Kon. Meteorologisch Instituut te de Bildt, om gegevens te verstrekken omtrent de bloeitijden van onze ooftgewassen, is in zo grote mate gevolg gegeven, dat onmogelijk meer personen in dat onderzoek kunnen worden betrokken.

Een eresaluut aan onze afdelingen, die de belangrijkheid van dit onderzoek hebben begrepen, is hier wel op zijn plaats.

Wij verwachten nu ook, dat de gegevens vlot bij het Instituut zullen binnenkomen.

Red.

Officiële Mededelingen

EXAMEN BIJENTEELT.

Op 28, 29 en 30 Mei wordt in Wageningen een examen gehouden van onderwijzers en tuinbouwvakonderwijzers, welke in 1946 in Sittard en Goes zijn gehouden.

Volgens het reglement van dit examen kunnen ook onderwijzers en vakonderwijzers, die in vorige jaren een dergelijke cursus hebben gevolgd, doch nog niet aan een examen hebben deelgenomen, of bij een vorig examen zijn afgewezen, tot dit examen worden toegelaten.

Degenen, die tot deze laatste groep behoren en examen willen doen, moeten zich ten spoedigste melden bij de Secretaris van de examen-commissie: Ir. J. Mommers, Wilhelminapark 8, te Tilburg.

VERGOEDING PLAATSING BIJENVOLKEN IN DE BOOMGAARDEN.

De besturen van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland en die van de Bijenhoudersbond van de N.C.B. hebben besloten het volgende advies aan hun leden te geven:

De vergoeding voor het plaatsen van bijenvolken in de boomgaarden zal minstens f 7.50 per volk moeten bedragen, benevens gratis halen en brengen van de volken.

HET HOOFDBESTUUR.

Afdelingsberichten

AAN DE IMKERS IN FRIESLAND.

Namens de werkcommissie uit de Friese Afd. van Bijenteelt op de Landbouwtentoonstelling te Leeuwarden vragen wij Uw medewerking voor het bijeenbrengen van onderstaande objecten. Berichten graag aan laatst ondergetekende.

Tentoon te stellen objecten.

1. Levende bijen in observatiekasten en glazen kasten.
2. Bijenteeltproducten: diverse honingsorten, ruwe en bewerkte was, wasproducten, honingwijn.
3. Bijenwoningen, gereedschappen, hulpmiddelen, verpakkingsmateriaal.
4. Bijzonderheden uit het bedrijf, zoals b.v. kunstraten geheel en gedeeltelijk uitgebouwde raten, moerdoppen, geconserveerde moeren, darren, werkbijen, vijanden der bijen, enz.
5. Grafieken over Verenigingsleven, aantal en plaats bijenvolken in Friesland.
6. Bijzonderheden over de verhouding Bijen en Fruit, volledig en onvolledig bestoven vruchten e.d.
7. Bibliotheek en Onderwijs.

Namens de commissie:

T. BAJEMA,	afd. Sneek.
M. HAMSTRA,	afd. Oranjewoud.
H. MEESTER,	afd. Surhuisterveen.
IJ. STIENSTRA,	afd. Leeuwarden,
	Oldegallicen 155.

AFD. ENSCHEDE.

Onze secretaris-penningm. de heer E. W. Reys heeft, nadat hij 20 jaren lang secr.-penningm. van onze afdeling is geweest, ontslag genomen wegens gezondheidsredenen.

Veel heeft hij in al die jaren voor de afdeling gedaan, waarvoor we hem zeer erkentelijk zijn.

In zijn plaats is thans benoemd de heer W. Assink, Broekheurnerstr. 126, te Enschede, aan wie alle correspondentie de afdeling betreffende, gezonden moet worden.

AFD. SOEST.

De afdeling Soest heeft een geslaagd winterseizoen achter de rug, althans wat de bijenkomsten betreft. Met de bijen is het minder goed gesteld, maar dat verschijnsel doet zich op meer plaatsen voor, al waren wij wel bijzonder gehandicapt doordat de sulker in twee gedeelten aankwam, en het de meesten niet meer lukte de tweede portie erin te krijgen. Dat heeft echter niet belet, dat een reeks vergaderingen en lezingen zich in een grote belangstelling mochten verheugen.

Dit was vooral het geval met een lezing van de heer de Roever uit Assen, over „Het arbeidsveld van onze bijen” en een prachtige filmavond, waarop ons hoofdbestuurslid v. d. Broek enkele door hem opgenomen films over het land van de Krainerbij en het, helaas verdwenen bedrijf van Stgar, vertoonde.

Ook in andere opzichten toonde een groot aantal van onze leden, dat de bijenteelt hen ter harte gaat. Niet

alleen bezochten velen de bijeenkomsten van omliggende afdelingen, maar er is ook grote belangstelling voor de opgerichte provinciale werkgemeenschap. Ervaringen werden regelmatig uitgewisseld, terwijl een vijftal leden zullen optreden als waarnemers bij het phaenologisch onderzoek van het K.N.M.I. Nieuwe plannen staan op stapel, en we hopen één dezer dagen te starten met een bijenstand voor de jeugd. Misschien dat we op de tentoonstelling in Assen daarvan het een en ander kunnen laten zien.

Th. W. POLET, secr.

PROVINCIALE BIJENKOMST ZUID-HOLLAND

Op initiatief van de afdelingen 's-Gravenhage en Rotterdam is op Zaterdag 18 Januari j.l. een bijeenkomst belegd in het Beursgebouw te Rotterdam van de afdelingen in de provincie Zuid-Holland. Op enkele veraf gelegen plaatsen na waren alle afdelingen vertegenwoordigd. Ook het nieuw gekozen H.B.-lid dhr. Vink was aanwezig. Doel van deze bijeenkomst was een nauwe samenwerking tussen de afdelingen enerzijds, en tussen afdelingen en H.B.-lid anderzijds te bewerkstelligen. Deze bijeenkomst had een zeer genierd verloop en er mag op een geslaagde middag terug gezien worden.

In zijn openingswoord gaf de voorzitter van de afdeling Rotterdam, dhr. van Mourik, een overzicht van het doel dezer bijeenkomst, t.w. bespreking van de wensen en verlangens welke er in de afdelingen leven met het H.B.-lid, waardoor deze een werkelijk provinciaal vertegenwoordiger kan zijn. Voorts het uitwisselen van sprekers, het houden van excursies enz. Er is niet naar gestreefd om een provinciale vereniging in de vereniging te stichten, met reglementen, contributies, bestuur enz., slechts is voorzien in de wijze van kostendekking der komende vergaderingen. Dit is bereikt door van elke deelnemende afdeling per lid een bedrag van 2 cent voor elke te houden vergadering te vragen.

Voor het jaar 1947 is de voorzitter van de afdeling Rotterdam als voorzitter gekozen, welke zich tevens zal belasten met het uitschrijven der vergaderingen, de correspondentie met de afdelingen en het H.B.-lid.

De bedoeling is 2 of 3 maal per jaar een bijeenkomst te houden, waar dan steeds het H.B.-lid aanwezig zal zijn. Dit zal ook voor het H.B.-lid het contact veel gemakkelijker, daar het voor hem niet mogelijk zou zijn de plaatselijke vergaderingen der afdelingen regelmatig te bezoeken en er daardoor van het zo zeer gewenste contact niet veel terecht zou komen.

Ook ten opzichte van de Alg. Vergaderingen kan dit contact zeer nuttig zijn, daar dan veel punten, die tot nu toe breedvoerig in de rondvraag der A.V. behandeld werden, thans reeds in de provinciale vergadering met het H.B.-lid besproken kunnen worden en vandaar hun weg reeds gevonden zullen hebben naar het H.B.

De e.k. vergadering zal op 3 Mei a.s. te Rotterdam gehouden worden.

Alle correspondentie te richten aan W. H. v. Mourik, Oude Raadhuislaan 17, Rotterdam-N., Tel. 47573.

KRING DRENTHÉ

De oude „Kring II” is sinds enige tijd verdwenen: „Kring Drenthe” is opgericht. In de vergadering van 29 Maart 1947 werd het reglement voor de nieuwe kring gevormd, waarbij J. J. Troost uit Oosterhesselen voorzitter, J. G. de Roever uit Assen secretaris en L. Bakker uit Hogeveen penningmeester werd.

Grootse dingen staan er in Drenthe te gebeuren. Nauw zullen de afdelingen moeten samenwerken. In „Kring Drenthe” is de mogelijkheid daartoe belichaamd. Laten alle Drentse afdelingen zich als lid aanmelden! Het adres van de Secretaris luidt: Emmastraat 31, Assen, Tel. 2620.

Het Bestuur.

ENQUÊTE 1946.

Assen, 9 Februari 1947.

In overleg met ons Hoofdbestuur werd over het afgelopen jaar 1946 een vragenlijst toegezonden aan elke af-

deling met het verzoek, deze vragenlijst te willen zenden aan de vijf meest vooraanstaande kast-imkers van elke afdeling. Daar meerdere afdelingen nog geen kast-imkers onder hun leden tellen en er daarnaast helaas afdelingen zijn waarvan nagenoeg alle volken door oorlogsomstandigheden werden vernield, kwamen hiervan geen antwoorden binnen.

Niettemin werden onze verwachtingen ver overtroffen.

Eerst dus een woord van hartelijke dank aan allen die meehielpen deze enquête te doen slagen. Speciaal de afdeling Nijmegen verdient een woord van extra waardering.

Deze enquête leverde ons het bewijs, dat zelfs in een bij uitstek slecht honingjaar, — waarin de opbrengst van heide-honing, vrijwel nihil was — nog goede resultaten zijn te bereiken.

Er moet dan met verstand en overleg worden gewerkt. We hopen hier nader op terug te komen.

Zodra alle gegevens zijn verwerkt, zal in ons maandschrift een en ander worden gepubliceerd. Het is onze vaste overtuiging, dat de Nederlandse bijenhouderij als geheel een achterstand heeft in te halen.

Laten de bedrijfsmethoden van de besten der besten onder ons voor velen ter lering zijn.

Namens de Studie-Commissie der Afdeling Assen,

Voorzitter J. G. de Roever.

Secretaris J. de Ruiter.

Onder leiding van den Heer G. Meijer te Babberich, lid van het H.B. van de Ned. Ver. tot bevordering der bijenteelt, had op 8 Febr. in het Hotel de Gouden Leeuw te Doetinchem een vergadering plaats van bestuursafgevaardigden van de tot de groep behorende afd. en d.z. alle afd. in de prov. Gelderland beoosten de IJssel.

De vergadering was goed bezocht, 30 afgevaardigden van 22 Afdelingen hadden aan de oproep gevolg gegeven. De Voorz. opende de vergadering met een inleiding, waarin het doel op duidelijke wijze werd uiteengezet. Allereerst werd genoemd, naast de algemene- de streekbelangen te behartigen, hetgeen men dacht te kunnen bereiken door het verstevigen van het onderling contact, o.a. door het houden van vergaderingen, excursies, lezingen, collectief reizen naar de boomgaarden en andere drachtbronnen en propaganda.

Ook zou men door het afsluiten van collectieve contracten inzake prijzen en behandeling, met de fruitteelaars kunnen trachten, de daaraan voor de imkers verbonden risico's te beperken. Verder zou, en dit geldt vooral voor de bedrijfsmakers, bijzondere aandacht worden besteed aan de afzet van de honing, waarbij lonende prijzen in de eerste plaats werd genoemd, zomede bestrijding van oneerlijke concurrentie. Dan nog wordt de verbetering van de bijenweide beoogd, dit door de bevordering van de aanplant van honinggevend gewassen. Tenslotte zouden bestaande bijenmarkten worden gestimuleerd, en de oprichting van nieuwe, na gebleken behoefte, bevorderd.

Na deze inleiding werd breedvoerig van gedachten gewisseld en algemeen betuigde de vergadering haar instemming met de ontwikkelde gedachtegang, terwijl ook uiting werd gegeven aan de tevredenheid over de totstandkoming van een schakel tussen het H.B. en de Afdelingen, waaraan reeds lang behoefte werd gevoeld. De vraag werd gesteld of de aan één en ander verbonden kosten ten laste zouden komen van de toch reeds karige Afd. kassen, dan wel door het H.B. zouden worden gedragen.

Vervolgens kwam de vraag aan de orde, waar de volgende vergadering zal worden gehouden. Aangezien Doetinchem met het oog op de verbandingen naar alle richtingen, wel het meest centraal gelegen is, werd besloten deze plaats althans voor de volgende vergadering weer te kiezen. De vergadering benoemde vervolgens een commissie, voor één jaar voorlopig.

Gekozen werden de Heren:

G. J. A. Meijer te Babberich, Voorzitter.

A. K. van Eekeren, P. 104 Gorssel, Secretaris.

T. F. van de Bout, Groenlose Weg 42, Winterswijk.

B. Frijling, K. 30 Doetinchem.
J. Gierkink C. 97, Lichtenvoorde.

Tijdens de verkiezing van de Commissie ontspan zich een min of meer onverkwikkelijke discussie, die door den Voorzitter met een bezadigd woord werd gesust.

De Secretaris,
Van Eekeren.

Bibliotheek der Landbouw Hogeschool Afd. Bijen-Bibliotheek

Aanwinsten van nieuwe boeken en tijdschriften :

BOEKEN

	Cat. no.
Bonsels (W.). Die Biene Maja. 154 blz.	I 10
Rappard (L. R. J. ridder van). Bijenteelt en bezetting (1946). 90 blz.	I 62
Koch (A.). Bienenweide (1930). 108 blz.	II D39
Parks (H. B.). Valuable plants native to Texas (1937). 173 blz.	II D80
Cory (V. L.) and H. B. Parks. Catalogue of the flora of the State of Texas (1937). 130 blz.	II D81
Planting (A. S.). Bijenteelt. 3e dr. (1946). 96 blz.	III A62b
Belt (J. B. M. v. d.). Bijenteelt (1946). 112 blz.	III A70
Leuenberger (Fr.). Der Schweizerische Bienen- vater. 13. Aufl. (1943). 500 blz.	III B 80c
Preuss (E.). Meine Bienenzucht-Betriebsweise und ihre Erfolge. 3. Aufl. (1919). 106 blz.	III B117b
Masshard (H.). Praktische Bienenzucht. 2. Aufl. (1946). 40 blz.	III B206
Root (A. I.) en E. R. Root. The ABC and XYZ of beekeeping (1947). 720 blz.	III C41d
Farrar (C. L.). Productive management of honey- bee colonies in the northern states (1944). 28 blz.	III C61
Stuart (F. S.). Bee-keeping practice (1946). 206 blz.	III C62
Braun (E.). Two methods of wintering bees for the prairie provinces (1940). 4 blz.	III C63
Wilson (H. F.) and V. G. Milum. Winter pro- tection for the honey bee colony (1927). 47 blz.	III C64
Whitcomb Jr. (W.) and H. F. Wilson. Mecha- nics of digestion of pollen by the adult honey bee and the relation of undigested parts to dysentery of bees (1929). 27 blz.	III C65
Carter (G. A.). Bees and honey (1946). 114 blz.	III C66
Gooderham (C. B.). Wintering bees in Canada (1944). 27 blz.	III C67
Webb (Addison). Beekeeping for profit and pleasure (1945). 116 blz.	III C68
Taylor (F.). Beekeeping for the beginner (1939). 108 blz.	III C69
Butler (C. G.). Beekeeping. Bulletin no. 9 (1946). 27 blz.	III C70
Grout (Roy A.). The influence of size of brood- cell upon the size and variability of the honey bee (1937). 20 blz.	III C71
Lundie (A. E.). Construction of home-made hives (1944). 3 blz.	III C72
Françon (Julien). L'esprit des abeilles (1938). 226 blz.	III D27
Giquel (Maurice). Au pays des abeilles (1946). 221 blz.	III D30
Hurpin (Jean). La ruche de Layens modernisée. 3me. éd. (1946). 72 blz.	III D31
Hurpin (Jean). Les travaux de l'apiculture. 3me. éd. (1946). 94 blz.	III D32
Alphandéry (Raoul). Un rucher nait (1946?). 190 blz.	III D33
Masshard (H.). Anleitung zur Königinnenzucht für Schweizer Imker. 3. Aufl. (1946). 40 blz.	III E38

Hurpin (Jean). Le miel des abeilles. 2me. éd. (1946). 72 blz.	V 77
Laborde (J. René). Le miel. 4me. éd. (1946?). 123 blz.	V 78

TIJDSCHRIFTEN

	Cat. no.
Maandschrift voor bijenteelt (1946)	VIII 1
Maandblad Vlaamsche bieënbond (1940-1945), (alle onvoll.), 1946	VIII 9
Schweizerische Bienenzeitung (1946)	VIII 18
British beejournal (1946)	VIII 37
Canadian beejournal (1946), (vanaf Mei)	VIII 38
American beejournal (1940-1946)	VIII 44
The Indian beejournal (1946)	VIII 86
Gleanings in beekeeping (1940, '41, '42, '46) ...	VIII 39
The bee world (1946)	VIII 51
The Scottish beekeeper (1946)	VIII 52
The Australasian beekeeper (1946)	VIII 87
Modern beekeeping (The beekeepers Stem), ('46)	VIII 53
Bulletin de la Société d'Apiculture des Alpes Maritimes (1946)	VIII 54

Advertentie

W. J. HARTSTRA — JUBBEGA (Fr.)

Bijenstand „Maarteust“ :: Magazijn voor Imkers-artikelen!

Wij leveren steeds de beste artikelen tegen de laagste prijzen.

Door het Rijksbureau voor Textiel is ons wederom een fijne partij katoenen lappen toegewezen, maat 80 x 90 c.m. U kunt van iedere katoenen lap een zeer ruime en sterke bijenkas maken, of vier dekkiesjes voor Simplexkasten. De prijs is slechts f 1.50 per lap, ongetrankeerd.

Wij ontvangen binnenkort een fijne partij Imkers-Hand- schoenen in doos-leger met rubberstort mouwen, ruime maat, per paar slechts f 8.50.

Berokers (in draadgaaf-vorm, van koper), per stuk f 12.00.

Voor de andere artikelen verwijzen wij u naar onze prijs- lijst, die op aanvraag gratis wordt toegezonden.

De bestellingen worden uitgevoerd naar voorgegeven van binnenkomst.

SPEURBIJTJES

(Geen handels-artikelen en alleen ten dienste van de Leden)

Bij vooruitbetaling f 1.50 per 20 woorden of gedeelte hiervan

TE RUIL: Een Bascule, in goede staat, met 2 gewichten van 1 kg en 2 van 5 kg, voor twee Kortvoiken of twee voiken op min. 6 ramen. — TH. HIELINS, Hoordweg 80, Baarneveldorp.

TE KOOP: 10 Simplexkasten, gebruikt, vanaf f 10.00; 15 Meijer Reiskasten, nieuw, f 15.00; 20 Korven, vanaf f 1.00 tot f 3.00 per stuk. C. A. MEISELAAR, Burgem. Conijnstraat 159, Boskoop.

TE KOOP: 3 z. g. a. n. Kasten, 10 raams. 2 z. g. a. n. Meijer kastjes, 8 raams, alles maat Simplex, zo nodig met uit- gebouwde ramen. Ook te ruilen voor bijenvolken. Adres: H. WEENER, Oranjeplein 3, Amstelveen.

TE KOOP: 5 Bijenkasten, elk 2 br. en 1 hon.k., geheel compleet met ramen etc. en twee overdekte standen. HAUSBRAND, Bussumerweg, Blaricum.

GEVRAAGD: Rietse pers, in goede staat, maat 22 x 85. H. J. BANNING, „Beukenoord“, Wijchen.

AANGEBODEN: Een Rietse Kunstraatpers, als nieuw. GEVRAAGD: Goede kwaliteit Slingerhoning. Opgave van prijs en kwantum aan: H. P. TER MEULEN, Van Eeghenstraat 99, Amsterdam.

TE KOOP: 15 goede Bijenvolken, in korven. — H. A. BEEKELAAR, Zandveld C 148, post Hoogeveen (Dr.).

KUNSTRAAT EN BOOGKORVEN TE KOOP

Ook verwerken wij Uw oude raat en zuivere was. 12- en 16-raams Boogkorven met of zonder raampjes te koop

SCHWIETERS' BIJENPARK - DEDEMSVAART
Telefoon no. 95

Breekt met uw oude sleur!

Iets nieuws! Schaft U nu aan de nieuwe, sterk isolerende, naadloze **DEKPLANK „IDEAAL“**. Octrooi aangevraagd. Zij biedt U de volgende voordelen: Groot isolerend vermogen, geen condensvocht aan zolders, naadloos oppervlak, geen werken of krimpen zoals bij hout, geen broednesten meer voor de wasmot, bijenruimte boven de raampjes, ruime voer-opening zowel voor de voederballon, jampot, als het voederbakje van Joustra. Door inschuiven van gepertoreerd zinkgaatje als reisraam te gebruiken en met glaasje, controle in broedruimte. Standaard uitvoering Simplex broedkamer $40\frac{1}{2} \times 45\frac{1}{2}$. Afwijkende maten opgeven, geringe prijsverhoging. Proefplank f2.55. Gaasje 20 cent. Rembours, porto en emballage voor kopersrekening. Bij minstens vijf stuks emballage vrij. — Bestelt nog heden! — Adres: **DEKPLANK „IDEAAL“, POSTBUS 47, OVERSCHIE**

W. van 't Land

Honingzemerij te Barneveld

KOOPT A. CONTANT

tegen de hoogste prijzen:

raatwas, zuivere was, ruwe

honing en zuivere honing

OOK HET ADRES VOOR UW IMKERS-ARTIKELEN

HONING TE KOOP GEVRAAGD

door delicatessenhandel

Aanbiedingen aan:

J. VAN ROON — DEN HAAG
Esdoornstraat no. 130.

MAAK ZELF UW BIJENKAST

Ieder maakt z'n eigen bijenkast met gering houtverbruik, bevattende twee 12-raams broedkamers, - honingkamer, een dak met voeder-inrichting, tevens reisraam. Duidelijke en overzichtelijke tekening met maten, à f3.50. Betaling uitsluitend op Postrek. 364560, ten name van **F. ZANDSTRA, 2e Parkstraat 1, Huizum**. — Binnenkort in bouwdoosvorm verkrijgbaar.

TE KOOP:

25 bijna opeenvolgende jaargangen **MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT**, enige gebruikte W.B.C.-kasten met broed- en honingbakken, k-rooster en ramen, een Gravenkorster boogkorf met ramen.

J. MEIJ, Binnenweg 4, BENNEBROEK.

PRACTISCH BIJENHOUDEN

Stort nog heden f2.00 op Postrekening 206066 van **J. BRUIJSTEN te HAPS (N.B.)** en U ontvangt per omgaande mijn handleiding „Practisch Bijenhouden“ franco thuis.

B-CURSUS BIJENTEELT voor beginners

G-CURSUS BIJENTEELT voor gevorderden

Leider: De Rijksbijenteeltonderwijzer **J. B. M. v. d. Belt**. - Uitgebreide lessen. - Prima correcties. - Een groot aantal illustraties. - Vraagt prospectus en proefles aan:

STICHTING SCHRIFTELIJK ONDERWIJS APELDOORN.

H. O. te B. (B-cursist): „Ik zeg U hartelijk dank voor het onderwijs en de gegeven correcties. Ik weet er nu heel wat meer van dan voorheen.“

M. J. S. B. te S. (G-cursist): „Ondergetekende be-
tuigt hiermede zijn volle tevredenheid over de cursus. Het is mij een waar genoegen geweest, deze te hebben gevolgd. Ik dank U voor het genoten onderwijs.“

D. de V. te H. (B- en G-cursus): „De lessen zijn zeer leerzaam.“

HET HOUT WORDT DUURDER

In Januari stegen de houtprijzen en schaaflonen belangrijk. Hoewel er een flinke voorraad geschaafd hout in voorraad was, bleek de belangstelling voor Koershof-kasten eveneens zeer groot. Al is de prijs thans hoger, de koershof-kast blijft de sterkste, goed gemaakte, moderne kast voor de laagst mogelijke prijs. — Geheel simplex binnenmaten en simplex raammaat, standaard model (zonder ramen) f33.75

Vraagt gratis Prospectus!

Bijenvolken op 6 ramen.

Levering einde Mei is absoluut volgeboekt. Orders voor levering Juni kunnen nog aangenomen worden. Ieder volk heeft een speciaal gekweekte, jonge koningin, gegarandeerd aan de leg, zodat risico met bevruchting uitgesloten is. Ook zwermt een jonge moeder niet na 5 à 6 weken.

6 raams volk (simplex) f30.00.

Koershof ramen.

Amerikaans model, simplex maat. — Veel moeilijkheden werden ondervonden met het verkrijgen van goed raampjeshout, waardoor tijdelijk niet geleverd kon worden. Het goede, gleufloze Koershof-raam kan thans echter met ongeveer een week geleverd worden.

Per 10 stuks f0.19 per stuk.

Per 100 stuks f0.18 per stuk.

Bijzondere aanbiedingen:

Korfdoeken, (vooroorlogse kwaliteit), zuivere jute, 47 x 47 cm. f 0.45

Mooie, sterke Korven f7.00 en „ 8.00

Prima gevlochten Zwermkiepsen „ 4.25

Nog enkele paren lichte, gegummeerde Handschoenen met mouwtjes „ 3.75

Voederraampjes voor jampot met bijenruimte, (zeer praktisch) „ 0.95

Vaseline voor bijenhouders, aluminium doos „ 0.55

1 liter blik „ 2.65

Binnenkort leverbaar: Prachtige **KLOKUNSTERS**, (wegen tot 20 kg.) „35.00

Koninginneteelt-ramen,

simplex maat met bouwstrook

voor kunststraat en draaglijst

voor 1 rij (10 cellen) ... f0.50.

Napjes voor koninginncellen,

(systeem Pratt), p. stuk f0,09.

Diepenveen - Telefoon 337 (K 6709)

FEEKA-FEITEN

DE TWEEDE LES

van de Cursus voor Gevorderden kunt U thans bij uw Afdelings-Secretaris inzien!

Doet U dit vooral even, of nog beter: geeft U ons even uw naam en adres, dan ontvangt U hem gratis thuis. Elke vooruitstrevende imker moet hier kennis van nemen.

Wist U, dat de populaire uitvoering der „FEEKA“-KAST, bestaande uit broedkamer, honingkamer, separator-reisraam-dekplank en zinken dak, slechts f 32.50 kost, en dat U voor f 8.50 een prima zware onderstand kunt krijgen, met plaats voor 4 kasten? Vooral tijdens de reis onmisbaar voor het stapelen. Uit voorraad leverbaar.

BOUWTEKENINGEN DER „FEEKA“-KAST, inclusief tal van nuttige wenken voor het zelf vervaardigen van kasten, f 12.50 per stel.

AMERIKAANS STUIFMEEL-SURROGAAT met recept. Een uitkomst nu na deze strenge winter het verse stuifmeel zo schaars zal zijn. f 1.25 per kg. Porto f 0.25. Bestel nog heden per postwissel; voorraad is niet groot.

IN ONTWERP: Nieuw model koninginneteelt-kastje. Stuifmeelval voor winning natuurlijk stuifmeel. Sloten passend op alle bijenkasten. Wilt U hiervan iets naders weten, geef ons dan Uw adres. U ontvangt dan bij gereedkomen nadere inlichtingen, natuurlijk geheel zonder verplichtingen Uwerzijds.

DE „FEEKA“, de meest vooruitstrevende zaak op het gebied der Bijenteelt, heeft steeds iets nieuws en is U gaarne met inlichtingen van dienst.

Feeka Handelonderneming
Nieuweweg 278, Kampen -- Telef. 447

MELLONA v.h. J. de Meza, SANTPOORT

Telefoon 8225 Santpoort

HERDACHT IN MAART 1947 HAAR 25-JARIG BESTAAN

*

Gegroeid van amateursimkerij, tot het grootste bedrijf op bijenteeltgebied in Nederland.

Het beste bewijs, dat wij onze dienende taak voor **imker en bijen** naar behoren hebben vervuld.

Ons bijenpark, ruim 600 volken, levert het beste op gebied van wintervolken, zwermen, koninginnen.

Onze fabriek levert alles wat de imker kan nodig hebben.

Kasten en onderdelen, wegens beperkte houttoewijzingen, alleen op bestelling.

Onze Schriftelijke Cursus heeft al meer dan 2000 enthousiaste deelnemers gehad.

*

ONZE GEILLUSTREERDE JUBILEUM-PRIJSCOURANT ZENDEN WIJ U OP AANVRAAG GRATIS TOE